

ଆସରେ ପିଲାଏ ଗାଈବା ଗୀତ

ଭାରତୀୟ ପ୍ରାକ୍ ପ୍ରାଧନିକ ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍ଥା
ଢେଙ୍କାନାଳା, ଓଡ଼ିଶା

ଆସରେ ପିଲାଏ ଗାଈବା ଗୀତ

ଭରତୀୟ ପ୍ରାଚୀନ-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାସଂଘ
(ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା), ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଆସରେ ପିଲାଏ ଗାଇବା ଗୀତ

ଦ୍ଵିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ — ୧୯୮୫,

ସମ୍ପାଦନା — ସମ୍ପାଦକ ମଣ୍ଡଳୀ

ମୂଲ୍ୟ — ଟ ୪ . ୦୦ (ଚାରିଟଙ୍କା ମାତ୍ର)

ମୁଦ୍ରଣ — କୋଣାର୍କ ଆର୍ଟ ପ୍ରେସ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨

AASARE PILAE GAIBA GITA

2nd Edition—1985

Edited by ; Editorial Board

Price ; Rupees Four only

Printed at : Konark Art Press,
Bhubaneswar-2

ବହି ବିଷୟରେ ପଦେ

କି ବୁଢ଼ା କି ପିଲା, ଗୀତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗେ । ଗୀତ ପଦେ ଗାଇ ଦେଲେ କି ଗୀତଟାଏ ଶୁଣି ଦେଲେ ମନଟା କେତେ ହାଲୁକା ଲାଗେ । ଗୀତ ସାଙ୍ଗେ ବାଜା ବାଜିଲେ ତାହା ଅଦ୍ଭୁତ ଉପଭୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଗୀତ ଶୁଣିଲେ ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି ଛୋଟ ଛୋଟ ପିଲାମାନେ ଗୀତ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗୁଳି ବା ନାଚ ସେମାନଙ୍କ ମନକୁ ଆଦୃଶ ଅଧିକ ହୁଏ । ସେଥିପାଇଁ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଗୀତ ଏବଂ ନାଚ ମାଧ୍ୟମରେ (action Songs) ଛୋଟ ଛୋଟ ପିଲା ମାନଙ୍କୁ ଶିଖାଇବା ଏକ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।

ସାଧାରଣତଃ ବର୍ଷେ ପୁରଗଲେ ଛୋଟ ପିଲାମାନେ କଥା କହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ଏ ସମୟରେ ସେମାନେ ଅନେକ କଥା ଶୁଣିବା ଦରକାର । ଶୁଣିଲେ ତ ଅନୁକରଣ କରି କହିବେ, ପୁଣି ଯେଉଁ କଥା ତାଙ୍କ କାନରେ ପଡ଼ିବ ତାହା ସେମାନଙ୍କ ମନକୁ ଫୁଲିଲି ପରି ହେବା ଦରକାର । ଏ ସବୁ ପାଇଁ ଗପ ଓ ଗୀତ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସଫଳ ମାଧ୍ୟମ । ଗପକୁ ମଧ୍ୟ ଗୀତରେ କୁହାଯାଇ ପାରେ । ଗପ ମଝିରେ ପଦେ ପଦେ ଗୀତ ବୋଲି ଦେଲେ ତା' ଆଦୃଶ ଆନନ୍ଦ ଦାୟକ ହୁଏ । ଗପଟିଏ ଶୁଣି ପିଲା ବୁଝିବା ପରେ ତାକୁ ଅନ୍ୟକୁ କହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରେ କିନ୍ତୁ ଗୀତର ଭାବ ବା ଅର୍ଥ ନ ବୁଝୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପିଲା ତାକୁ ମନେ ରଖି ବୋଲେ । ଅନେକ ପିଲା ଟିକିଏ ବେଶୀ ଲଜକୁଳା ଥାନ୍ତି । ଗୀତଟିଏ ବୋଲିବାକୁ କହିଲେ ପ୍ରଥମେ ଲଜ କରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ପରେ ଦଳ ଭିତରେ ବୋଲୁ ବୋଲୁ ଏକା ଏକା ମଧ୍ୟ ବୋଲନ୍ତି । ଗୀତଟିଏ ବୋଲି ନାଚିଲେ ବା ଅଙ୍ଗୁଳି କଲେ ମାନସିକ ଓ ଶାରୀରିକ ଉଭୟ ଚିତ୍ତେ ପିଲାଙ୍କର ବିକାଶ ଲାଭ ହୁଏ ।

ଆମ ସ୍ଥଳରେ ଇଂରାଜୀ ଓ ଓଡ଼ିଆ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନେକ ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ କେନ୍ଦ୍ର ଅଛି । ଅନୁଲତା ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଏବଂ ଅନେକ ଘରୋଇ ସମ୍ମାନୀତ ତରଫରୁ ଅନେକ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ଓ ବ୍ୟାଲ୍‌ଡ଼ିଆ ଶୋଲ ହେଲଣି । କିନ୍ତୁ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଭଲ ଗୀତ ବହିଟିଏ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଭାରତୀୟ ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ବୟ, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା ଦ୍ବାରା ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ବରୂପ ଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ତଳେ ଏକ “ବ୍ୟାଲ୍‌ଡ଼ିଆ ଗୀତ” ବହି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଥିଲା । ତାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଏବେ ଆଉ ଏକ ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ଏବଂ ପରିସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୀତ ବହି, “ଆସରେ ପିଲାଏ ଗାଇବା ଗୀତ” ପ୍ରସ୍ତୁତ କରା ଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭଲ ଭଲ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କଲ ଭଲ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ବନାମ ଧନ୍ୟ ଲେଖକଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ଜାତି ଓ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ବାଦର ଗୀତ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ବର ଯୋଜନା ସେତେ କଠିନ ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତାହେଲେ ଏ ବିଷୟରେ ସ୍ବୟ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରା ଯାଇପାରେ ।

ଶିକ୍ଷା ଦାନର ବିଭିନ୍ନ ଅଙ୍ଗ ଯଥା ଗୀତ, ନାଚ, ଖେଳ, ଅଭିନୟ, ଖେଳଣା ଓ କଣ୍ଠେଇ ତିଆରି, ଶସ୍ତ୍ରାରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପାଇଁ ନାନା ଉପକରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ତିଆରି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଂଗ୍ରହ, କର୍ମଶାଳା ଓ ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ଆୟୋଜନ ଆନ୍ଦୋଳନେ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରକାଶନ ସେ ସବୁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ପରିପ୍ରକାଶ ଅଟେ ।

ଏ ବିଷୟରେ ଆମେ ସହୃଦୟ ପାଠକ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ମହାମତ ପାଇବାକୁ ଆଶା ରଖୁଛୁ ।

ସମ୍ପାଦକ, ଭାରତୀୟ ପ୍ରାକ୍ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ସ୍ବୟ
ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା, ଭୁବନେଶ୍ବର—୭୫୧୦୦୭

ଆମ ସଂଘ ବିଷୟରେ ପଦେ

ପ୍ରତିଷ୍ଠା--୧୯୭୮

ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ସଭାପତି - ସ୍ୱର୍ଗତ ନରମଳ ମିଶ୍ର

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟି:-

- ୧- ପ୍ରଫେସର୍ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ନାଥ - ସଭାପତି
- ୨- ଡକ୍ଟର ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି - ଉପ-ସଭାପତି
- ୩- ଶ୍ରୀମତୀ ସମ୍ବିତା ବୋଷ - ସମ୍ପାଦକା
- ୪- ଶ୍ରୀମତୀ ରୁପଲ ରାଜା - ସହ-ସମ୍ପାଦକା
- ୫- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ର ଭୂଷଣ ମିଶ୍ର - କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ
- ୬- ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ୍ ବରୁଣା - ସଭ୍ୟା
- ୭- ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ଠା ରାୟ - ସଭ୍ୟା
- ୮- କୁମାରୀ ଶାନ୍ତି ଲାଲ୍ - ସଭ୍ୟା
- ୯- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନିକୁଞ୍ଜ ପଣ୍ଡା - ସଭ୍ୟ
- ୧୦- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭଗ୍ୟଧର ମହାନ୍ତି - ସଭ୍ୟ
- ୧୧- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜିଆଉଦ୍ଦିନ ମହମ୍ମଦ ଧୁବୁସ୍ - ସଭ୍ୟ

ସମ୍ପାଦନା

- ୧- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭଗ୍ୟଧର ମହାନ୍ତି - ଉଦ୍ୟୋଗୀ
- ୨- ଡକ୍ଟର ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି
- ୩- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ର ଭୂଷଣ ମିଶ୍ର
- ୪- ଅନୀତା ମିଶ୍ର
- ୫- ତରୁଲତା ମହାନ୍ତି
- ୬- ରଶ୍ମି ରେଖା କାନୁନ୍ ଗୋ
- ୭- ଶ୍ରୀମତୀ ବୋଷ୍
- ୮- ଟିନ ଦାସ୍
- ୯- ଜୟଜା ନନ୍ଦ

ଡୋଲ ବାଜେ

* ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ହରହର ମିଶ୍ର

ଡୋଲ ବାଜେ ଢାଉଁ ଢାଉଁ
ମନ୍ତ୍ରୀ ପେଁ ପେଁ
ଗୁଙ୍ଗୁ ବାଇଦ ଚଟର ଚଟର
ଘଣ୍ଟା ବେଁ ବେଁ
ସାରେ ଗାମା ତାଳ ଧରେ
ହାର ମାନଥାଁ ବାଜା
ବଂଝଣୀରେ ସ୍ୱର ଉଠେ
ସ୍ୱର ଯାକରେ ରାଜା

●

ଘଣ୍ଟି ଟିଣ୍ ଟିଣ୍

* ବାଳମୁକୁନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ

ବାଜ ସାଇକେଲ ଚଢ଼ିଛି ମୁହଁ
ସିଧା ରଖିଅଛି ମୋ ହାତ ଦୁଇ,
ବାଆଁ ପାଖେ ପାଖେ ଚଳାଏ ଦେଖ
ବୁଲୁଛ ନେଲି ମୁଁ ପଡ଼ିଲୁ ବାଙ୍କ ।
ବାଟରେ ଚାଲୁଛି ବାଟଟାଇ ଭାଇ,
ଟିଣ୍ ଟିଣ୍ ଘଣ୍ଟି ଦେଲି ବଜାଇ ।
ଆସିଲୁ ଟ୍ରକ୍ ମଟର ଗାଡ଼ି
ଠିଆ ହୋଇଗଲି ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ି ।
ଗହଳି ଭାଙ୍ଗିଲୁ ଚଢ଼ିଲି ପୁଣି
ବଜାଇଲି ଘଣ୍ଟି ଟିଣ୍ ଟିଣ୍

●

ଗାଈ ବୋବାଏ

* ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ହରହର ମିଶ୍ର

ଗାଈ ବୋବାଏ ହମ୍ମା ହମ୍ମା
ବାଛୁର ଡାକେ ହମା ହମା
ପୁଷି ବୋବାଏ ମିଆଁଉ ମିଆଁଉ
କୁକୁର ଭୁକେ ଘୋ ଘୋ
କାଉ ଡାଢକ କାଆ କାଆ
ଛେଲି ବୋବାଏ ମେଁ
ବେଙ୍ଗ ବୋଲେ କୈଁ କଟର
ଝିଙ୍କାର ବେଁ ବେଁ

●

ଘଣ୍ଟା

* ସୁଷମା ଦାଶ

ଗୋଡ଼ ନାହିଁ ମୋର ହାତ ନାହିଁ,
ଚାକି ମୋଡ଼ ଦେଲେ ଚାଲେ ମୁହଁ,
ଦୁଇଟି କଣ୍ଠାରେ କରେ ମୁଁ କାମ,
କିଏ ସେ ପାରବ କହୁ ମୋ ନାମ
ମୁହଁ ପରା ଘଣ୍ଟା
ଶବଦ୍ କରେ ଟିକ୍ ଟିକ୍
ସମୟ କହେ ମୁଁ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ।

●

ପବନ ବହେ ସୁଉ ସୁଉ

✽ ଉତ୍କଳୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ବରଷା ହେଲେ କଳା ବଉଳୁ
ପତକ ପାଣି ଟପ୍ ଟପ୍

ମା'କୁ ତାର ଦୂରରେ ଦେଖି
ଛେଳି ଛୁଆଟି ମେଁ ମେଁ,

ମନରେ ହେଲେ ବହୁତ ଦୁଃଖ
ବରଇ ଲୁହ ଅପ୍ ଅପ୍ ।

ଅନ୍ଧାର ହେଲେ ଭାଡ଼ରେ ଆମ
ମୁଷାଟା ହୁଏ ବେଁ ବେଁ ।

ପାଟିରୁ ମୋର ବୁହଇ ଲଳ
ତଅଣ ହେଲେ କଡ଼ କଡ଼

ନାଲିଆ ଓଠେ କଅଁଳା ପିଲ
ହସଇ ସିନା କର କର

ଛୁତିଟା ମୋର ଧଅଡ଼ କରେ
ବାଦୁଡ଼ି ଉଡ଼ିଲେ ଫଡ଼ ଫଡ଼ ।

ଆସିଲେ କର ଦିହଟା ମୋର
ଲଙ୍ଗେ ଖାଲି ଶିର୍ ଶିର୍ ।

ମଉଜ ଲାଗେ ବାଜଇ ଯେବେ
ପେଁ କାଳିଟା ପେଁ ପେଁ,

ଫଗୁଣମାସ ଅଇଲେ ଗାଏ
କୋଇଲି ମିଠା କୁଉ କୁଉ

ମଉସା ଆମ ରାଗନ୍ତି ଭାରି
ତୁଣ୍ଡକୁ ହେଲେ ପେଁ ପେଁ ।

ଗଉଡ଼ ଯେବେ ଦୁହଁଇ ଦୁଧ
ହୁଅଇ ସେ ସର୍ ସର୍

ଦିହକୁ ମୋର ଶୀତଳ କରି
ପବନ ବହେ ସୁଉ ସୁଉ ।

ଉଡ଼ାକାହାଜ ଆକାଶେ ଉଡ଼େ
କରଇ ଘାଁଇ ଘର୍ ଘର୍

କେମିତି ଲାଗେ

* ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି

ପିଲାମାନଙ୍କର ଆଦର ଦରବ
ଖାଇବାକୁ ଯାହା ମିଳେ,

ସୁଆଦ ଲାଗେ କୋର ରସଗୋଲ
ଯେତେ ଭଜି ଗୁଡ଼ ମିଳେ ।

ଖଟା କଥା ଶୁଣି ସବୁର ପାଟିରୁ
ଟପ୍ ଟପ୍ ଝରେ ଲଳି,

ସବୁଠାରୁ ଖଟା ତେନ୍ତୁଳି, ଆମୃତା
ଆଗରୁ ଆମୃତ ଫାଳ ।

ଭୁଣ୍ଡି ଉଠେ ପୋଡ଼ି ରାଗଟିକେ ପଡ଼ି
ନ ହେଲେ ତଥଣ ଭୁଣ୍ଡି,

ଭାରି ଭାଗ ଲାଗେ ଅଦା, ଲଙ୍କା, ଖୁଣ୍ଟି
ଖାଇଲେ ଗୋଲ ମରବ ।

ହରିଡ଼ା, ଅଁଳା ବାହାଡ଼ା, ହିଫଳା
ଖାଇବାକୁ ଲାଗେ କଷା,

ନାନା ରୋଗ ପାଇଁ ହୁଏ ଦରକାର
ଦେହକୁ ବଡ଼ ସରସା ।

ପିତା ଲଗୁ ପଛେ ଲମ୍ବ କଲରା
ଚଢ଼େଇତା, ପିତା, ଶାଗ,

ସଫା କରିଦିଏ କାନ୍ଥ କୁଣ୍ଡିଆକୁ
ଦେହରୁ ଛତାଏ ରୋଗ ।

ଲୁଣିଆ ଲାଗେ ଦରଆର ପାଣି
ଲୁଣ ତ ସହକେ ଲୁଣି

ଅଲଣା ତଥଣ ଲାଗେ ଅସୁଆଦ
ସକଳେ ଥାନ୍ତି ଜାଣି ।

ମିଠା, ଖଟା, ଭାଗ, କଷା, ପିତା, ଲୁଣ
ଛଅ ପରକାର ରସ,

କାନା ଦରବରେ ମିଶି ରହୁ ଭଜ
ଖାଦ୍ୟକୁ କରେ ସରସ ।

ଆସିବି ମୁଁ ଭାବ ହସବାଲା

ମିଠା

✽ ଡକ୍ଟର ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି

✽ ଶ୍ରୀମତୀ ସମ୍ବତ୍ତା ବୈଧୁରୀ

ଆଜି ଆସିବି ମୁଁ ଭାବ ହସବାଲା,
କେତେ ହସେ ଭରା (ଏଇ) ହସତାଲା ।

କିଏ ନେବ ହସ (ଭାବ) କରି କରି,
କିଏ ହସୁଥିବ ହସ ଖିଲି ଖିଲି ।

କିଏ ହସୁଥିବ ଖାଲି ଠୋ ଠୋ,
କିଏ (ଭାବ) କଥାରେ କଥାରେ ହୋ ହୋ

କିଏ ହସିବରେ ଖାଲି ଫେଁ ଫେଁ
କିଏ ହସୁଥିବ ଭାବ ହେଁ ହେଁ

କିଏ ହସୁଥିବ ଅବା ଫିସ୍ ଫିସ୍
କିଏ ମୁହଁକୁ ହସିବ ମିସ୍ ମିସ୍

ତୁମ ମନ ଖୁସି ହେଲା ମୋର ମୂଳ
ତାର କିଏ ଅଛି ଆଉ ସମତୁଳ ?

ଏଇ ଦୁନିଆ ଗଛର ହସଫୁଲ
କେତେ ରୂପରଙ୍ଗ, କେତେ ବାସନାର

ଆସ ପିଲେ ଆସ ବେଗି ନେବ କିଏ ?
ଯେଉଁ ହସ ଯେତେ ଚାହିଁ ନେବ ସିଏ ।

ମିଠା ଲାଗେ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶି ର

ମିଠା ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଶୀର
ଆଖୁରସ ଯେ ଲାଗଇ ମିଠା

ମିଠା ଉଖୁଡ଼ା କୋରା ।

ପାଟିଲା ଆମ୍ବ ଲାଗେରେ ମିଠା

ମିଠା ଲାଗଇ ଖିରୀ,

ମିଠା ଲାଗେରେ ଫେଣୀ ବୁଦିଆ

ପାଟିଲା କାମୁ କୋଳି ।

ରସ-ଜଳାପି ଲାଗଇ ମିଠା

ମିଠା ଯେ ଛେନା ଗଜା ।

ଆଇମା ମିଠା ଗପ ପେଡ଼ର

ଗପ ଲାଗେରେ ମଜା ।

ସବୁଠୁଁ ମିଠା ଆମକୁ ସିନା

ଗୁରୁଙ୍କ ହୃଦ ବାଣୀ,

ଗୁରୁଙ୍କୁ ସଦା କରିବ ପୂଜା

ଆପଣା ଲୋକ ମଣି ।

ପିତା

* ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଜାତା ଦେବୀଙ୍କ

ଲମ୍ବ ପତର ପାଟିକୁ ପିତା
ପିତା ଯେ ଚିରେଇତା,
ଲୁଗଇ ପିତା ପୋତା ଗୁଡ଼ଲ
ନଳିତା ଅଟେ ପିତା ।
ପିତା ଲୁଗଇ କଲରା ପୁଣି
ପିତା କୋରଲ୍ ପଲ,
ପିତା ସୁଆଦ ନ ହେବ କେବେ
ମିଶିଲେ ଖଣ୍ଡ ଖିର ।

ଗୋଲ

* ଟୁନା ଦାସ

ବାଜେରେ ପିଲେ ଡୋଲ
ଗୋଲ ଅଟଇ ପୁନେଇ କହୁ
ସୁରୁଯ ଅଟେ ଗୋଲ
ବାଜେରେ ପିଲେ ଡୋଲ (୧)
ବାଜେରେ ପିଲେ ଡୋଲ
ଗୋଲ ଅଟେ ରଥର ଚକ
ମଟର ଚକ ଗୋଲ
ବାଜେରେ ପିଲେ ଡୋଲ (୨)
ବାଜେରେ ପିଲେ ଡୋଲ
ଚକ୍ଚୁଳି ପିଠା ଚିତୋଉ ପିଠା
ଦିଶଇ ଗୋଲ ଗୋଲ
ବାଜେରେ ପିଲେ ଡୋଲ (୩)

ଫଟର ଫଟର ମଟର ଗାଡ଼ି

* ଶ୍ରୀ ଦାଲମୁକୁନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଫଟର ଫଟର ମଟର ଗାଡ଼ି
କେତେ ବେଗେ ଦେଖ ଯାଉଛି ମାଡ଼ି
ଡାହାଣକୁ ଛୁଡ଼ି ବାଁକୁ ମୋଡ଼ି
ଭିତ ଭିତରକୁ ନ ଦିଅ ଗୋଡ଼ି
ଗୁରୁଆଡେ ଗୁରୁଁ ପକାଅ ପାଦ
ପଡ଼ିବ ନାହିଁଟି କେବେ ବିପଦ ।

ନାଚ ଗୀତ ଦେଖି ମାରିଲେ ଡାଳି

* ଶ୍ରୀ ଭବନତ ପ୍ରସାଦ ଲେଙ୍କା

ଝୁମ ଝୁମ ଝୁମ ଡାଳ ପକାଇ,
ଭାଲୁ ନାଚ କଲ ବାଜା ବଜାଇ ।
ପେଁ ପେଁ ପେଁ ବାଜେ ମହୁରୀ,
ମାଙ୍କଡ଼ ନାଚିଲ ବାଡ଼କୁ ଧରି ।
ଫି ହୁ ନାଚେ ସାଜି ବଣର ରାଜା,
ବିଲୁଆ ମନ୍ତ୍ରୀରୀ ନାଚେ କି ମଜା ।
ପୁଣୀନାନୀ ନାଚେ ରାଣୀ ବେଶରେ ।
ରୁମ୍ ଝୁମ୍ ପାଦ ମହୁରୀ ସ୍ଵରେ ।
ବାଘ ସେନାପତି ବାନ୍ଧି ପଟେ,
ନାଚକୁ ଫୁଲଇ ଦେଉଛୁ ରଡ଼ି,
କୁହୁ କୁହୁ ଶୁଭେ କୋଇଲି ସ୍ଵର,
ପୁଛ ଟେକି ରଙ୍ଗେ ନାଚେ ମୟୂର ।
ଥିଲେ ଫେରି ଯେତେ ଦେଖଣାହାରୀ,
ଗୀତ ନାଚ ଦେଖି ମାରିଲେ ଡାଳି ।

କାଉ କଳା କୋଇଲି କଳା

* ସ୍ୱର୍ଗତ୍ୱ ସ୍ୱରସ୍ୱର ମିଶ୍ର

କଳା — କାଉ କଳା, କୋଇଲି କଳା,

କଳା କଜଳ ପାତି,

ଭଅଁର କଳା, କଜଳ କଳା,

କଳା କଜଳ ହାତୀ ।

ଧଳା — ଚନ୍ଦ୍ର ଧଳା, ମଇଦା ଧଳା

ଧଳା ଅକାଙ୍କ ବାଳ,

ଖଡ଼ି ଧଳା, କାଗଜ ଧଳା

ଧଳା ନଡ଼ିଆ ପାଳ ।

ଲୁଲ — ତାଉ ଲୁଲ, ଗେରୁ ଲୁଲ

ଚକ୍ର ଦିଶେ ଲୁଲ,

ମା ମୁଣ୍ଡରେ ସିନ୍ଦୂର ଟୋପା

ଚକ୍ର ଚକିଆ ଲୁଲ ।

ନୀଳ — ପୋଖରୀରେ କଇଁ ଫୁଲ

ଦିଶେ ଦେଖ ନୀଳ,

ନୀଳ ଦିଶେ ଖୋଲୁ ଆକାଶ

ନ ଥିଲେ ମେଘ ମାଳ ।

ସବୁଜ — ସବୁଜ ପର ଶୁଆ ପକ୍ଷୀର

ସବୁଜ ନୂଆ ଘାସ,

ବାଡ଼ି ବଗିଚା ଗଛ ପତର

ସବୁଜ ବାର ମାସ ।

ହଳଦିଆ-ବଟା ହଳଦୀ ହଳଦିଆ

ହଳଦୀ ସୁନା ଚୁଡ଼ି,

ପାଚିଲୁ କଦଳୀ ହଳଦିଆ,

ରଖିଲେ ଯିବ ସତ ।

ତେର, ଚଉଦ, ପନ୍ଦର

* ପ୍ରମୋଦ ଶ୍ରବଣ ମିଶ୍ର

ଏକ, ଦୁଇ, ତିନି,

ସାଇକେଲ୍ ଘଣ୍ଟି ବାଜେ ଟିନ୍ ଟିନ୍ ଟିନ୍ ।

ଚାରି, ପାଞ୍ଚ, ଛଅ,

ମଝର ଗାଡ଼ି ଚାଲେ ଡାକ ଉଅଁ, ଉଅଁ ଉଅଁ ।

ସାତ, ଆଠ, ନଅ,

ରେଳ ଧାଏଁ ବୋବାଲି ଗୁଡ଼ି ଝଅ, ଝଅ, ଝଅ

ଦଶ, ଏଗାର, ବାର

ଉଡ଼ା ଜାହାଜ ଉଡ଼ି ପଳାଏ ଘୁଁ ଘର ଘର

ତେର, ଚଉଦ, ପନ୍ଦର

ହାବେଲି ବାଣ ମେଘରେ ପଶେ ଫୁଲ ଝାଡ଼ି ସୁନ୍ଦର

ଏକ, ଦୁଇ, ତିନି

* ଅନୁପମ - ପଣ୍ଡା

ଏକ, ଦୁଇ, ତିନି, ଚାରି

ବିଲେଇ ନାନିର ଗୋଡ଼ ଚାରି ।

ପାଞ୍ଚ, ଛଅ, ସାତ, ଆଠ,

ପିଲାଏ ପଢ଼ିଲେ ନିଜ ପାଠ ।

ଗଣିବା ଶିଖ ନଅ ଓ ଦଶ,

ଦେଶର ଭୂମେ ରଖ ଯଶ ।

ସାତ ଦିନରେ ସେ ଡାକଲୁ ଗୀତ

* ଅନୁକ୍ରମ-ଆର କାହାନ୍ତି

ରଜାଙ୍କର ଏକ ରଜକୁମାରୀ
ଦୁଇ ଦିନ ହେଲୁ ବେମାର ଭାରି ।
ତିନୋଟି ବଜଦ ଶୁଣି ଆସିଲେ
ଗୁରୁ ମିନିଟ୍ ଧରି ନାହିଁ ଦେଖିଲେ ।
ପାଞ୍ଚଟି ପୁଡ଼ିଆ ଓଷୁଆ ନେଇ
ଛଅଟା ବେଳକୁ କେଲେ ଖୁଆଇ
ସାତ ଦିନରେ ସେ ଡାକଲୁ ଗୀତ,
ଆଠ ଦିନରେ ସେ ନାଚିଲୁ ନାଚ ।
ନଅ ଦିନରେ ସେ ଖାଇଲୁ ଖଇ,
ଦଶ ଦିନେ ନାଚେ ଥେଇ କି ଥେଇ ।

ଭଜା

* ଟୁଙ୍ଗ ଭାସ

ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ
ମାମୁଁ ଘର ଚଉଁରୀ
ଭଜା ଭଜା ଭାଲଛେ
ଭଜ ଘର ପାଟୀର (୧)

ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ
ମାମୁଁ ଘର ଚଉଁରୀ
ଭଜା ଦିଶେ ପରବତ
ଗୁଲ ଭଜା ଆମର (୨)

(୮)

ଏକ ଫୁଲ

(ଟୁନ ଦାସ)

ଏକ	୧	କହ ମାମୁଁ ଦେଖ ।	ଏଗାର	୧୧	ଏ ମୁହଁଟି କାହାର ।
ଦୁଇ	୨	କାଠ କାଟେ ଉଇ ।	ବାର	୧୨	ଗୁରୁକ ନମସ୍କାର ।
ତିନି	୩	ବଜାଅ ତୁ ଗିନି ।	ତେର	୧୩	ଭଲ କାମ କର ।
ଚାରି	୪	ନଈ ହେବା ପାରି ।	ଚଉଦ	୧୪	କଳା କଳା ବଉଦ ।
ପାଞ୍ଚ	୫	ଥେଇ ଥେଇ ନାଚ ।	ପନ୍ଦର	୧୫	ପାରାଦ୍ରୀପ ବନ୍ଦର ।
ବଅ	୬	ଛତା ବାଡ଼ି ଧଅ ।	ଷୋହଲ	୧୬	ମାଛ ଖାଇବ ଶେଉଲ ।
ସାତ	୭	ଖାଇବା ଆମେ ଭାତ ।	ସତର	୧୭	ଗଛଟାଯାକ ପତର ।
ଆଠ	୮	ପଡ଼ି ବସି ପାଠ ।	ଅଠର	୧୮	ବେଙ୍ଗ କେଁ କଟର ।
ନଅ	୯	ଗୁଟିଶାଳକୁ ଯାଅ ।	ଉଣେଇଶ	୧୯	ପକାତୁ ବନସି ।
ଦଶ	୧୦	ଶୁଣିବୁ ଗପ ବସ ।	କୋଡ଼ିଏ	୨୦	ଆଖି ଆମର ଯୋଡ଼ିଏ ।

ଏକ ଏକ ଫୁଲ

ଶ୍ରୀ ଗୋଲକ ବିହାର ପଣ୍ଡା

ଏକ ଏକ-ଫୁଲ,
 ସତ କହୁକି ମୁହଁ ।
 ଦୁଇ ଦୁଇ ଚାରି,
 ନାଆରେ ହେବ ପାରି ।
 ତିନି ତିନି ଛଅ,
 ଭଲ ମଣିଷ ହୁଅ ।
 ଚାରି ଚାରି ଆଠ,
 ପଢ଼ିବ ମୋର ପାଠ ।
 ପାଞ୍ଚ ପାଞ୍ଚ ଦଶ,
 ରଖିବ କାତ ଯଶ ।

(୯)

ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ

* ଇନ୍ଦୁ ଭୂଷଣ ମିଶ୍ର

ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ
ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ
ଲୁଗି ଲୁଗି ହୁଅ ଠିଆ
ହୋଇ ଗୋଟେ ଧାଡ଼ି ।

ନାଚ ପିଲେ ଧନା ଧନ୍
ପକେଇ ଗୋଡ଼ ପାହୁଲ
ହାତକୁ ହାତ ଧରି ହୁଅ ଚକପର ଗୋଲ
ତାଳି ମାର ତାଳି ମାର ହସି ଦିଅ ହସ
ତଳେ ମାଟି ଉପରେ ଦେଖ
ନେଲିଆ ଆକାଶ ।

(ଦୁଇ ଜଣ ଓ ଦୁଇ ବାଜାରେ ଯାତ ପିଟି ପିଟି)
(ହାଃ ହାଃ ହାଃ ହାଃ ହାଃ ହାଃ ହାଃ ହାଃ)

ବାରର ନାଁ

* ଭକ୍ତ କବି ମଧୁସୂଦନ

ଦିନ ରାତି ମିଶି ଦିବସ ଏକ,
ସାତ ଦିବସରେ ସପ୍ତାହ ଲେଖ ।
ସପ୍ତାହରେ ସାତ ବାରର ନାମ,
ମନେ ରଖିଥିବ ସଦା ହେ ରାମ ।
ରବି ପରେ ସୋମ, ତାପରେ ମଙ୍ଗଳ,
ଭା'ପରେ ଯେ ବୁଧବାର ।
ଗୁରୁ, ଶୁକ୍ର, ଶନି ଆସେ ତାହା ପରେ,
ସାତବାର ଏ ପ୍ରକାର ।

(୧୦)

ଗଣିବ କିଏ ଆସ

* ଶ୍ରୀମଦ ମହାନ୍ତ

ଏକ—ମୁଣ୍ଡ ଗୋଟିଏ ଆମର ଭୁଲ ରଖେ ଖବର ଯାକ

—ଏକ ।

ଦୁଇ—ଆଖି ଦୁଇରେ ଦୁନିଆ ସାର ସବୁ ମୁଁ ଦେଖୁଥାଇ

—ଏକ, ଦୁଇ

ତିନି—ବାପା, ବୋଉ, ମୁଁ ମିଶି କଣେଇ ଯାଉ କିଣି

—ଏକ, ଦୁଇ, ତିନି ।

ଚାରି—ଆମ ଗାଈର ଚାରିଟି ଗୋଡ଼ ତା ଦୁଧ ମିଠା ଭାରି

—ଏକ, ଦୁଇ, ତିନି, ଚାରି ।

ପାଞ୍ଚ—କୁନା ମୁନା ଆଙ୍ଗୁଳି ଗଣି ଥେଇ ଥେଇ ନାବ

—ଏକ, ଦୁଇ, ତିନି, ଚାରି, ପାଞ୍ଚ

ଛଅ—ବସ୍ ଦେହରେ କେତୋଟି ବକ ଲାଗିଅଛି କହ

—ଏକ, ଦୁଇ, ତିନି, ଚାରି, ପାଞ୍ଚ, ଛଅ

ସାତ—କନ୍ଦୁ ଧନରେ କେତୋଟି ରଙ୍ଗ ଗଣିବ କିଏ ଆସ

—ଏକ, ଦୁଇ, ତିନି, ଚାରି, ପାଞ୍ଚ, ଛଅ, ସାତ ।

ଆଠ—ଗଣିବ କିଏ ମୋର ଆଖି, କାନ, ଗୋଡ଼, ହାତ,

—ଏକ, ଦୁଇ, ତିନି, ଚାରି, ପାଞ୍ଚ, ଛଅ, ସାତ, ଆଠ

ନଅ—ଆଖି, କାନ, ନାକ, ଗୋଡ଼, ହାତ ଗଣି କୁହ

—ଏକ, ଦୁଇ, ତିନି, ଚାରି, ପାଞ୍ଚ, ଛଅ, ସାତ, ଆଠ, ନଅ

ଦଶ—ଦୁଇ ହାତରେ ଆଙ୍ଗୁଳି କେତେ ଗଣିବ କିଏ ଆସ

—ଏକ, ଦୁଇ, ତିନି, ଚାରି, ପାଞ୍ଚ, ଛଅ, ସାତ, ଆଠ, ନଅ, ଦଶ ।

ପାଞ୍ଚ ଗୋଟି ମୂଷା ଛୁଆ

* ଫାଗୁନ-ଟୁନ ଦାସ

ପାଞ୍ଚଗୋଟି ମୂଷା ଛୁଆ ଖାଉଥିଲେ ବିର,
ତହିଁରୁ ଗୋଟିଏ ବକାର ଗଲ୍ ଆଉ ରହିଲ୍ ଗୁର ।
ଗୁରଗୋଟି ମୂଷା ଛୁଆ ଖାଉଥିଲେ ବଣି,
ତହିଁରୁ ଗୋଟିଏ ଗାଈଆଇ ଗଲ୍ ଆଉ ରହିଲ୍ ତନି ।
ତନଗୋଟି ମୂଷା ଛୁଆ ଖାଉଥିଲେ ଖଇ,
ତହିଁରୁ ଗୋଟିଏ ପଶିଲ୍ ଗାଡେ ଆଉ ରହିଲ୍ ଦୁଇ ।
ଦୁଇଗୋଟି ମୂଷା ଛୁଆ ଖାଉଥିଲେ ପୋକ,
ତହିଁରୁ ଗୋଟିଏ ସେତକୁ ଗଲ୍ ଆଉ ରହିଲ୍ ଏକ ।
ଏକ ଗୋଟି ମୂଷା ଛୁଆ ଖାଉଥିଲ୍ ଧାନ,
ତାକିଲେ ମା' ଘରକୁ ଗଲ୍ ଆଉ ରହିଲ୍ ଗୁନ ।

ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ

* ଫାଗୁନ-ଟୁନ ଦାସ

ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ,	ମାମୁଁ ଘର ଚଉଁରୀ ।
ମାମୁଁ ମୋର ସହରୀଆ,	ମାଝି ମୋର ଗାଉଁଲ ।
ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ,	ମାମୁଁ ଘର ଚଉଁରୀ ।
ଉଡ଼ି ଉଡ଼ିକା ଖଣ୍ଡିଆ ଭୂତ,	ଖେଳୁଛି ଚକା ଭଉଁରୀ
ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ,	ମାମୁଁ ଘର ଚଉଁରୀ,
ମାମୁଁ ଘର ଖିରୀ ପିଠା,	ବାକେ ଯୋଡ଼ି ମହୁରୀ ।
ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ,	ମାମୁଁ ଘର ଚଉଁରୀ ।

ଟୁଉକୁ ମୂଷ

* ସଗ୍ରହ-ସୁଷମା ମହାନ୍ତି

ଟୁଉକୁ ମୂଷରେ ଟୁକେଇ ମୂଷ

ଧାନ ଭରଣକ ଖାଉଥା ବସି

ତୁ ଥା ମୁଁ ଯାଉଛି ରୁଷି ।

ଇଟିକିଲି ମିଟିକିଲି

* ସଗ୍ରହ-ସୁଷମା ମହାନ୍ତି

ଇଟିକିଲି ମିଟିକିଲି ଫୁଟିଗଲୁ କାଢ଼ିବ

ତୁମର ଆମର ନାଲି ପଢ଼ିବ

ନାଲି ପେଁ ପେଁ ବାଜଇ ହୀରା

ଗୋଟିକ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଜରା ।

ଆମ୍ଭ ପାତେ ପଣସ ପାତେ

ତା ଧେଇ ଧେଇ ନେଉଲ ନାଚେ ।

ଉଦୁ ଉଦୁନା

* ସଗ୍ରହ-ସୁଷମା ମହାନ୍ତି

ଉଦୁ ଉଦୁନା ତାଳ ଗୋଟମା

ତାଳ ପାଉରାଣୀ ଯିଉଲ ସମା

ଆଜ ହେଲ କାଲି ହେଲ

ସମଦରଙ୍କର ଭାଇ ହେଲ ।

ଆମ୍ଭଟିଏ ଖାଉଁ ଖାଉଁ

କୋଇଲିଟିଏ କଷା

କି ମାଡ଼ ମାଇଲୁ ଭାଇ

ଗୁର ପଣିଆ ପସା ।

(୧୩)

ବେଙ୍ଗୁଲି ନାନୀଲେ

* ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଷମା ମହାନ୍ତି

ବେଙ୍ଗୁଲି ନାନୀଲେ ବେଙ୍ଗୁଲି ନାନୀ
ଟପର ଟପର ବରଷେ ପାଣି
ହଲସା ମାଲପା ଦେହରେ ମାଣି
କଳର ଗାର ଆଖିରେ ଲେଖି
ସାରୁ ଗଛ ମୂଳେ ଗାଧୋଇ ପକା
ସରଗରୁ ଡଢେ ପଡ଼ିଛି ଡକା ।

ପୁଷି ମାଉସୀ ଲେ ପୁଷି ମାଉସୀ
ବସିଛି କଥା ତୁ ଏମିତି ରୁଷି
ଶିକାରେ ରହିଛି ଚଢ଼ୁଡ଼ି ଭଜା
ଖାଇଲେ ଲାଗିବ ବଢିଆ ମଜା ।

ବାଃ ବାଃ ବାଃ ବଡ଼ ବଢିଆ
ବରଷା ପାଗକୁ ମୁଢି ନଡ଼ିଆ ।
ଗରମ ଦିନକୁ ଲସି
ଦି' ଡୋକ ପିଇ ଠୁକୁଲି ଆମର
ଖିଲି ଖିଲି ଦେଲୁ ହସି ।

ଠିଆ ପୁଚ

(ସବୁଜିବ)

ଠିଆ ପୁଚ ନାରଙ୍ଗ,	ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟି ସାରଙ୍ଗ ।
ସାରଙ୍ଗ ବାଡ଼ିକି ଯାଇଥିଲି,	ନାରଙ୍ଗ ଯୋଡ଼ିଏ ଆଣିଥିଲି ।
ପୁଚ ଲୋ ପୁଚ,	ଯା ଯା ତୁ ଘୁଞ୍ଚ ।
ଗହର ବଲରେ ମଞ୍ଜିଷି,	ଧାନ କେର କେର ଖାଉର ।
ଉଡ଼ାଇ ଦେ ରେ ବେହେରା ଭାଇ,	ବୋହୂ ବାପଘର ଯାଉର ।
ବୋହୂ ବାପଘର ମହୁରିଆ,	ନାଆଁଟି ତାହାର ସଉରିଆ ।
ମହୁରିଆ ଭାଇ କିଏରେ,	ମହୁରୀ ବଜାଇ ଦିଏରେ ।

କଇଁଚ କାକୁଡ଼ି

* ସବୁଜ-ସୁଖମା ମହାନ୍ତି ।

କଇଁଚ କାକୁଡ଼ି ନଳିତା ପିତା,
ଛଅ ବୋହୂଙ୍କର ଛଅ ମୁକୁତା ।
ମଝିଆ ବୋହୂର ଆମ୍ବିଳା ଦହ,
ତାକୁ ଖାଇଗଲୁ ଓଲେଇ ଗାଈ ।
ଓଲେଇ ଯାଇଛି ବାପ ଘରକୁ,
ଯାହା ଆଣିବ ସେ ଆମ ଘରକୁ ।
ଆହୁରି ଆଣିବ କାକୁଡ଼ି କଷି,
ତୁ ମୁଁ ଦୁହେଁ ଖାଇବା ବସି ।

ବ୍ୟାୟାମ ଗୀତ

* ଅନୁବାଦ-ବିଜୟା ମହାନ୍ତି ‘ଛୁଟିକା’

ଆମେ ଖୁସି ହେଲେ ତାଳି ବଜାଇବା
ଆମେ ଖୁସି ହେଲେ ନାଚିବା ଆଉ ଗୀତ ଗାଇବା (୨)
ଆମେ ଖୁସି ହେଲେ ତାଳି ବଜାଇବା

ଆମେ ଖୁସି ହେଲେ ଗୋଡ଼ ବାଡେଇବା
ଆମେ ଖୁସି ହେଲେ ନାଚିବା ଆଉ ଗୀତ ଗାଇବା
ଆମେ ଖୁସି ହେଲେ ଗୋଡ଼ ବାଡେଇବା (୨)

ଆମେ ଖୁସି ହେଲେ ଜୟ ଜୟ କରୁବା-ଜୟ ଜୟ (୨)
ଆମେ ଖୁସି ହେଲେ ନାଚିବା ଆଉ ଗୀତ ଗାଇବା
ଆମେ ଖୁସି ହେଲେ ଜୟ ଜୟ କରୁବା-ଜୟ ଜୟ (୨)

ପ୍ରାର୍ଥନା

* ଅନୁବାଦ-ଇନ୍ଦ୍ର କିଟ୍ ଖୁସିନା

ଗୁରୁମା’ ନମସ୍କାର
ପିଲାମାନେ ନମସ୍କାର
ଆମେ ସବୁ ମିଳିମିଶି ଖେଳିବା ।

ଫୁଲ ନମସ୍କାର
ଗଛ ନମସ୍କାର
ଆମେ ସବୁ ମିଳିମିଶି ଖେଳିବା ।

(୧୭)

ସକାଳ କାମ

✽ ଅନୁବାଦ-ଅରୁଣା ପୃଷ୍ଠି

ଆମେ ଦାନ୍ତ ଘଷି ମୁହଁ ଧୋଉରୁ

ସକାଳୁ ଉଠି କରି

ଆମେ ଗାଧୋଇ ସାରି ଭାତ ଖାଉରୁ

ସକାଳୁ ଉଠି କରି ।

ଆମେ ଜାମା ପେଣ୍ଠ ଯୋଡ଼ା ପିନ୍ଧୁଛୁ

ସକାଳୁ ଉଠି କରି ।

ଆମେ ବ୍ୟାଗ ନେଇ ଫୁଲ ଯାଉଛୁ

ସକାଳୁ ଉଠି କରି ।

ରାଣୀ ଲେ ରାଣୀ

✽ ଅନୁବାଦ-ବନ୍ଦନା ସ୍ଥାଳ

ରାଣୀ ଲେ ରାଣୀ, ମାଆ କ'ଣ କରନ୍ତି (୧)

ସକାଳୁ ଉଠି ରୋଷେଇ କରନ୍ତି

ରାଣୀ ଲେ ରାଣୀ, ବାପା କ'ଣ କରନ୍ତି

ହଳ ନେଇ ବିଲକୁ ଯାଆନ୍ତି ।

ରାଣୀ ଲେ ରାଣୀ ଭାଇ କ'ଣ କରନ୍ତି (ଅପା କ'ଣ କରନ୍ତି)

ବହୁ ଧରି ଇଚ୍ଛୁଲ ଯାଆନ୍ତି ।

ରାଣୀ ଲେ ରାଣୀ ଜେଜେ କ'ଣ କରନ୍ତି

ବସମା ପିନ୍ଧି ପୁରାଣ ପଢନ୍ତି ।

ରାଣୀ ଲେ ରାଣୀ ଜେଜେମା କ'ଣ କରନ୍ତି

ଘଣ୍ଟି ବଜାଇ ପୂଜା କରନ୍ତି ।

ରାଣୀ ଲେ ରାଣୀ ପିଲାମାନେ କ'ଣ କରନ୍ତି

ନାଚ କୁଦ ଗୀତ ଗାଆନ୍ତି ।

ଆମ କୁନା ଯିବ ମାମୁଁ ଘର

* ଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦ୍ରଭୂଷଣ ମିଶ୍ର

ଆମ କୁନା ଯିବ ମାମୁଁ ଘର, କୁଲେଇ କୁଣ୍ଡେଇ ସଜକର ।
(ପ୍ରଶ୍ନ-ମାମୁଁ ଘରେ କିଏ ଅଛି ? ଉ-ଅଜା ଅଛି ।)
ଠୁକୁ ଠୁକୁ ବାଡ଼ି ଚାଲି ଡା'ର, ଚାଲୁଥାଏ ଅଜା ଡର ଡର,
ବସିଥାଏ ଅଜା ଦାଣ୍ଡଘର, ଦଉଡ଼ି ବଳାଇ ସର ସର ।

ଆମ କୁନା ଯିବ - -

(ପ୍ରଶ୍ନ-ମାମୁଁ ଘରେ ଆଉ କିଏ ଅଛି ? ଉ-ଆଉ ଅଛି)
ଗାଈ ଦୋହୁଁ ଥାଏ ଚର ଚର ଦହ ମୋହୁଁ ଥାଏ ସର ସର
ଗାଈ ଦୋହୁଁ ଥାଏ ଚର ଚର ଦହ ମୋହୁଁ ଥାଏ ସର ସର

ଆମ କୁନା ଯିବ - -

(ପ୍ରଶ୍ନ-ମାମୁଁ ଘରେ ଆଉ କିଏ ଅଛି ? ଉ-ମାମୁଁ ଅଛି)
ସକାଳୁ ଉଠଇ ଡର ଡର, ହଳ କରିବାକୁ ଆଗରୁ ।
ହଳ କରିବାକୁ ଆଗରୁ କାଠ ଚରିବାକୁ ଆଗରୁ ।

ଆମ କୁନା ଯିବ - -

(ପ୍ରଶ୍ନ-ମାମୁଁ ଘରେ ଆଉ କିଏ ଅଛି ? ଉ-ମାମୁଁ ଅଛି ।)
ପିଠାଉ ବଟାକୁ ଧଜ ପଜ, ଖଡ଼ିକାଟା କରେ ଖଜ ଖଜ ।
ଚିତୋଉ କରେ ସେ ବଜ ବଜ, ଚକ୍କଳି କରେ ସେ ମଜ ମଜ

ଆମ କୁନା ଯିବ ମାମୁଁ ଘର - -

ମାଛ

ଅନୁବାଦ-ଚରୁଲତା ମହାନ୍ତି ।

ମାଛ ଜଳର ରାଣୀ
ଜୀବନ ତାହାର ପାଣି
ହାତ ଲଗାଇଲେ ଡରବ ସିଏ
ପାଣିରେ ଛୁଡ଼ିଲେ ପହଁରୁ ଥାଏ ।

ଚାଲୁଥିଲେ କୁଦା ମାରି

* ଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦ୍ରଭୂଷଣ ମିଶ୍ର

ଥରେ କେତେ ସାନ ସାନ ପୁଅ,
ଛୁତିକୁ ଫୁଲାଇ, ହାତକୁ ହାତ ଧରି
ଚାଲୁଥିଲେ କୁଦା ମାରି ।

ଖସିଗଲ୍ ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼,
ପଡ଼ିଗଲେ, ଦିଡ଼ି ଦାଡ଼ି,
ଜାମା ଗଲ୍ ଚରି ।

ସେଇବାଟେ ଯାଉଥିଲେ କୁନି କୁନି ଝିଅ ।
ହସିଦେଲେ କିରି କିରି,
ହାତକୁ ହାତ ଧରି,
ଉଠାଇଲେ ପୁଅ ସବୁ ଗୋଟି ଗୋଟି କିରି ।

ପୁଅ ମାନେ ପୋଡ଼ି ମଥା,
ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ,
ଚାଲିଗଲେ ବେଗି ବେଗି,
ହାତକୁ ହଲାଇ ହଲାଇ ।

ମୁଁ କିଏ

✽ ରତ୍ନା ପାଣି

ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଠେକୁଆ	ରୁ ରୁ ରୁ
ଡିଏଁ ଫକ୍ ଫକ୍‌ଆ	” ” ”
ଦେହ ମୋର ନରମ	” ” ”
ଲଗେ ବଡ଼ ଗରମ	” ” ”

ମୁଁ ଗୋଟିଏ ହାତୀ	ପେଁ ପେଁ ପେଁ
ହୁଏ ସବୁର ସାଥୀ	” ” ”
ବଢ଼ାଇ ଥୋଡ଼ ପାହାର	” ” ”
ଖାଏ ଡାଳ ପତର	” ” ”

ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଭାଲୁ	ଉହଁ ଉହଁ ଉହଁ
ବାଲରେ ସାଲୁ ବାଲୁ	” ” ”
ମୋ ଦେହଟି କଳା	” ” ”
ତରେ ମୁଁ ନିଆଁ ଝୁଳା	” ” ”

ମୁଁ ଗୋଟିଏ ବାଘ	ହାଉଁ ହାଉଁ ହାଉଁ
କାଶେ ଶିକାର ବାଗ	” ” ”
କଣ ବୁଦାରେ ଥାଏ	” ” ”
ମାଉଁ ସ ନଡ଼ି ଖାଏ	” ” ”

ମୁଁ ଏକ ମାଙ୍କଡ଼	ଖିଁ ଖିଁ ଖିଁ
ଲମ୍ବା ମୋର ଲଙ୍ଗୁଡ଼	” ” ”
ଡିଏଁ ଡାଳକୁ ଡାଳ	” ” ”
ଖାଏ ପତର ଫଳ	” ” ”

ଡୁଲ୍ ସଙ୍ଗୀତ

* ଟୁନୀ ଦାସ

ଆସ ଆମେ ଖେଳିବା

ଦୁଇ ହାତ ଟେକିବା,
ଉପରକୁ ଚଢ଼ି ଆମେ
ଆକାଶକୁ ଦେଖିବା ।

ଆସ ଆମେ - -

ଗୋଡ଼ ଦେବା ଲମ୍ବାଇ

ଆଖିରେ ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇ,
ଗୁଡ଼ା ଆଙ୍ଗୁଠି ଧରି
ଆମେ ଖୁସି ହୋଇ ବସିବା ।

ଆସ ଆମେ - -

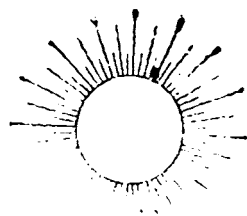
ମୁଣ୍ଡ ଆମ ଛୁଇଁବା

ଅଣା ଆମ ନଈବା,
ଗୁଡ଼ା ଆଙ୍ଗୁଠି ଛୁଇଁ ଆମେ
ତଳକୁ ଆମେ ଚଢ଼ିବା ।

ଆସ ଆମେ - -

ଆମେ ଚକା ପକାଇ

ତଳକୁ ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇ,
ନମସ୍କାର କରି ଆମେ
ପଢ଼ିବାକୁ ବସିବା ।

କାନ୍ଧ ଆମେ ଛୁଇଁବା

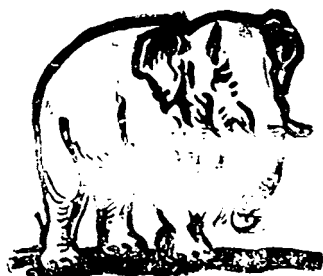
ଉପରକୁ ଡେଇଁବା,
ଉପରକୁ ଡେଇଁ ଆମେ
ଚକା ମାଡ଼ି ବସିବା ।

ଆସ ଆମେ - -

ଝୁଲୁ ହାତୀ ଝୁଲୁ
(ହାତୀ ଗୁଲି ସହ ବୋଲିବେ)

* ଇନ୍ଦ୍ରଭୂଷଣ ମିଶ୍ର

ଝୁଲୁ ହାତୀ ଝୁଲୁ, ବା' ପାଣି ଖାଇ ଫୁଲୁ, (ଦୁଇ ଥର)
ଟଙ୍କା ପଇସା ପାଇଲେ ତୁମେ ମାଛୁ ତ ହାତେ ଦେଉ ।
କଦଳୀ ଟିଏ ପାଇଲେ ତୁମ୍ଭ ପାଟିକି ପକେଇ ଦେଉ ।
ଝୁଲୁ ହାତୀ ଝୁଲୁ ବା' ପାଣି ଖାଇ ଫୁଲୁ । (ତିନି ଥର)

ସୁନା ପିଲ

* କେନ୍ଦୁଝର ମେଘ

ଘଣ୍ଟା ବାଜିଲା ଠନ୍ ଠନ୍ ଠନ୍ ଠନ୍
ସୁରେଶ ଆମର ସୁନା ପିଲଟି ବଗିଚାରେ କରେ କାମ୍ ।
ମେଘ ବରଷିଲା ଟପର୍ ଟପର୍ ଟପର୍
ମିନ ଆମର ସୁନା ପିଲଟି ସଦାବେଳେ ସଫାସୁତର ।
ବେଙ୍ଗ ଡେଇଁଲା ଫକ୍ ଫକ୍ ଫକ୍
ଗୀତା ଆଉ ମିତା ଘସିଲେ ଦାନ୍ତ ଦିଶଇ ଖାଲି ଜକ୍ ଜକ୍ ଜକ୍ ଜକ୍ ।
ସଜନା ଗଛର ଡାଳରେ ବସି କୁଆ କରେ କା' କା' କା' କା'
ବିନ ଭାଇ ଯେବେ କାଟଇ ନଖ ସୁନା ପିଲ ବୋଲି କହନ୍ତି ମାଆ
(ଆମେ) କାଟିବୁ ନଖ, ଘସିବୁ ଦାନ୍ତ କୁଣ୍ଡାଇ ମୁଣ୍ଡ ନିତି,
କରିବୁ ଘର ସଫା ସୁତୁରା ମାଆ ହୋଇବେ ଖୁସି ।

ଟିକି ଚଢେଇ

* ଅନୁଦିତ

ଖପ୍ ଖପ୍ କରି ଟିକି ଚଢେଇଟି
ଦିନେ ଆସୁଥିଲା ଡେଇଁ,
କହିଲି ତାହାକୁ ଟିକି ଚଢେଇରେ
ଟିକିଏ ରହିବୁ ନାହିଁ ?
କିପରି ଅଛୁରୁ ପଚାରିବି ବୋଲି
ଗଲି ମୁଁ ଝରକା ପାଖେ,
ଟିକି ଲୁଚି ତାର ହଲେଇ ଦେଇ ଯେ
ଉଡିଗଲା ଦୂର ଦେଶେ ।

କିଏ କେମିତି

✱ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ-ଚିନ୍ତାମଣି

ବଗରେ ବଗ,

ନଳି ଗୋଡେ ଚାଲୁ ଡଗ ଡଗ ।

• ଯେଉଁଠି ଦେଖୁ ତୁ ଗୋଲିଆ ପାଣି

• ସେଇଠି ହାବୁଡୁ ମଉକା କାଣି ।

• ସବୁ ତୋର ପକ୍ଷ ଆଇଁଷ ଆଗ,

ବରେ ବଗ । ୧ ।

ଚିଲରେ ଚିଲ,

ତୋତେ ଭଲ ତୋର ଗଢ଼ିଆ ଚିଲ ।

ମାଛ ଖେଳେ ପାଣି ଯେଉଁଠି ଗଢ଼ି,

ସେଠାରେ ଉଡ଼ି ଛୁଡ଼ୁ ତୁ ରଢ଼ି ।

କୁଆ ତୋର ସାଙ୍ଗେ ଖେଳଇ ଗେଲ,

ଚିଲରେ ଚିଲ । ୪ ।

କାଉରେ କାଉ,

ରାତି ନ ପାଉଣୁ ବୋବାଉ ଆଉ ।

ଚତୁର ପଣରେ ଯିବୁତୁ ବଳି,

ବୁଲୁ ଚଉଦିଗେ ବକ୍କୁଳି ଭଳି ।

ଅଇଁଠା ଅସନା ପାଉ ଯା ଖାଉ,

କାଉରେ କାଉ । ୨ ।

ବଣିରେ ବଣି,

ଯୋକ ଯୋକ ଖୋଳି ଖାଉ ତୁ ପୁଣି ।

ମଣିଷ ପାଖରେ ପଡ଼ିଲେ ଧର,

ପୋଷା ମାନି କଥା କହୁତୁ ପର ।

କୁନି କୁନି ପାଦ ପକାଉ ଗଣି,

ବଣିରେ ବଣି । ୫ ।

ପାଗରେ ପାଗ,

ଉଡ଼ି ବୁଲୁଥାଉ ଆକାଶ ସାଗ ।

ତଳେ ପଡ଼ିଥିଲେ ଚୁଡ଼ଲ କଣି,

• ଗୋଟି ଗୋଟି ଖୁଣି ଖାଉତୁ ଗଣି ।

• ଚିଠି ନିଆ ଅଣା କରୁତୁ ପର,

ପାଗରେ ପାଗ । ୩ ।

ଶୁଆରେ ଶୁଆ,

ଯେତେ ଦେଖିଲେ ବି ଲଗୁ ତୁ ନୁଆ

ଶାଗୁଆ ଦେହକୁ ନାଲିଆ ଅଣ,

ଭଲ ଲଗେ ତୋର ମଧୁର କଣ୍ଠ ।

କଥା କହୁ ସତେ ମଣିଷ ଛୁଆ,

ଶୁଆରେ ଶୁଆ । ୬ ।

ମାଙ୍କଡ଼ ଡିଆଁ

* ଇନ୍ଦୁ ଭୂଷଣ ମିଶ୍ର

ହନୁ ମାଙ୍କଡ଼ରେ ହନୁ ମାଙ୍କଡ଼,

ଖାଇ ଦେଉ ଆମ ପନି ପରବା, ଡେଇଁ ଡେଇଁ ଚାଲି ବାଡ଼ ।

ହୁଁ ହୁଁ ଛୁଡ଼ୁଛୁ ରଡ଼ି,

ଗଛରୁ ଗଛକୁ ଡିଆଁ ତୁ ମାରି ।

ରାଗି ଯାଉ ତୁମ୍ଭ ଯେବେ,

ଖାକୋ ଖା, ଖାକୋ ଖା, ଛୁଡ଼ୁଛୁ ରଡ଼ି ତେବେ ।

ହନୁ ମାଙ୍କଡ଼ରେ ହନୁ ମାଙ୍କଡ଼,

ଖାଇ ଦେଉ ଆମ ପନିପରବା, ଡେଇଁ ଡେଇଁ ଚାଲି ବାଡ଼ ।

ବେଙ୍ଗ ଡିଆଁ

* ଇନ୍ଦୁ ଭୂଷଣ ମିଶ୍ର

ବେଙ୍ଗୁଲି ମାଉଷୀ ଆସିଲୁ ଦେଖ,

କେମିତି ଡେଉଁ ଚି ଫକ ଫକ ।

ଟୁଙ୍ଗ ଦିଏ ସେ ଯେ ପାଇଲେ ପୋକ,

ଉଇ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଟୁଙ୍ଗୁ ଟାକ ।

ବଡ଼ି ପୋକ ଯେବେ ହୁଏ ବାହାର,

ବେଙ୍ଗୁଲି ପାଟିରୁ ବୁହଇ ଲାଲ ।

ସାଇ ପଡ଼ିସାର ବେଙ୍ଗୁଲି ଦଳ,

ଭୋଜିରେ ମାତନ୍ତି ନ ରଖି ଡର ।

ବେଙ୍ଗୁଲି ମାଉଷୀ ଆସିଲୁ ଦେଖ,

କେମିତି ଡେଉଁ ଚି ଫକ ଫକ ।

ଆଗ ପଛ ।

* ଅନୁବାଦ-ଟୁମ୍ ଡାସ

ନୀଳ ଆକାଶରେ,
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯହିଁ ହସେରେ,
ଜହ୍ନ ମାମୁଁ ଦେଶରେ,
ଆମେ ବୁଲିଯିବା ଆସରେ,
ରକେଟ୍ରେ ଚଢ଼ି ବସରେ । ୧ ।

ବାମ ଗୋଡ଼ ଆଗକୁ ନଥ,
ବାମ ଗୋଡ଼ ପଛକୁ ନଥ ।
ଥୁର ଥୁର ହଲ୍ଲଇ ଦଥ,
ଆଉ ଥରେ ଘୁର ଯାଥ,
ନୀଳ ଆକାଶରେ । ୪ ।

ଡାହାଣ ହାତ ଆଗକୁ ନଥ,
ଡାହାଣ ହାତ ପଛକୁ ନଥ ।
ଥୁର ଥୁର ହଲ୍ଲଇ ଦଥ,
ତୁମେ ଥରେ ଘୁର ଯାଥ ।
ନୀଳ ଆକାଶରେ । ୨ ।

ଡାହାଣ ଗୋଡ଼ ଆଗକୁ ନଥ,
ଡାହାଣ ଗୋଡ଼ ପଛକୁ ନଥ ।
ଥୁର ଥୁର ହଲ୍ଲଇ ଦଥ,
ପୁଣି ତୁମେ ଘୁର ଯାଥ ।
ନୀଳ ଆକାଶରେ । ୫ ।

ବାମ ହାତ ଆଗକୁ ନଥ,
ବାମ ହାତ ପଛକୁ ନଥ ।
ଥୁର ଥୁର ହଲ୍ଲଇ ଦଥ,
ପୁଣି ଥରେ ଘୁର ଯାଥ ।
ନୀଳ ଆକାଶରେ । ୩ ।

ଦହଟା ସାର ଆଗକୁ ନଥ,
ଦହଟା ସାର ପଛକୁ ନଥ ।
ଥୁର ଥୁର ହଲ୍ଲଇ ଦଥ,
ପୁଣି ତୁମେ ଘୁର ଯାଥ ।
ନୀଳ ଆକାଶରେ । ୬ ।

ଠେକୁଆ ଚଢ଼ିଲି ।

* ଇନ୍ଦ୍ରଭୂଷଣ ମିଶ୍ର

ଠେକୁଆ ଭାଇରେ ଭାଇ ଠେକୁଆ,
କାନ ଦି' ଟାକୁ କରନ୍ତୁ ଠିଆ,
ଖୁସୁରୁ ଖୁସୁରୁ ମାରୁରୁ ଡିଆଁ । (୨ ଥର)

ଟୁଙ୍ଗି ଦେଉଥାଉ କଅଁଳ ଘାସ,
ଆଡ଼ିକ ସାଡ଼ିକ ଚୁଞ୍ଚି ଚୁଞ୍ଚିକା ।
ଟିକିଏ ଶବଦ ଶୁଣୁରୁ ଯେବେ,
ବୁଦା ମୂଳେ ଥଉ ଲୁଚି ଲୁଚିକା ।

ବଡ଼ ଡରୁଆରୁ ବଡ଼ ଡରକା,
ସବୁବେଳେ ଯାଉ ଡେଇଁ ଡେଇଁକା । (୨ ଥର)

କୁତୁରୁ କୁତୁ କୁତୁ କୁତୁ ।

* ଇନ୍ଦ୍ରଭୂଷଣ ମିଶ୍ର

କୁତୁରୁ କୁତୁ କୁତୁ କୁତୁ, କୁନା ଯାଇଥିଲୁ ଅଛି ଘରକୁ ।
ଆଉ ଗାଁରେ କଇଁ ଗଡ଼ିଆ,
କଇଁ ଫୁଟିଥିଲୁ କେତେ ନ'ଲିଆ ।

କଇଁ ଗଛ ମୂଳେ ଶେଉଳ ମାଛ,
ଧରି ନେଲୁ କୁନା ବୁଡ଼ାଇ ହାତ ।

ଆଉ ବୁଡ଼ି ଦେଲୁ ସୋରଷ ବାଟି,
ବେସର କରଲୁ ମାଛକୁ କାଟି ।

ଖାଇଲୁ ଯେ କୁନା ମାଛ ବେସର,
ସରର୍ ସାରର୍ ସରର୍ ସାରର୍ ସରର୍ ସାରର୍

ଟିକି ଚଢେଇ ।

* ଜୟ କୃଷ୍ଣ ସାହୁ

ଆ ଆ ରେ ଆରେ ଟିକି ଚଢେଇ

ତୋ ପାଇଁ ରଖିଛି ଘର ଢେଇ ।

ଖାଇବାକୁ ଦେବି ଦୁଧ କଦଳୀ

ଖୋଲିବି ତୋ ହାତରୁ ମାରି ମୁଁ ତାଳି ।

ଘର ଚାଲରେ ତୁ କାହିଁକି ବସୁ

ଡାକିଲେ ପାଖକୁ କମା ନ ଆସୁ ।

ଗଛ ଡାଳରେ ତୁ ଯାଉଛୁ ଲୁଚି

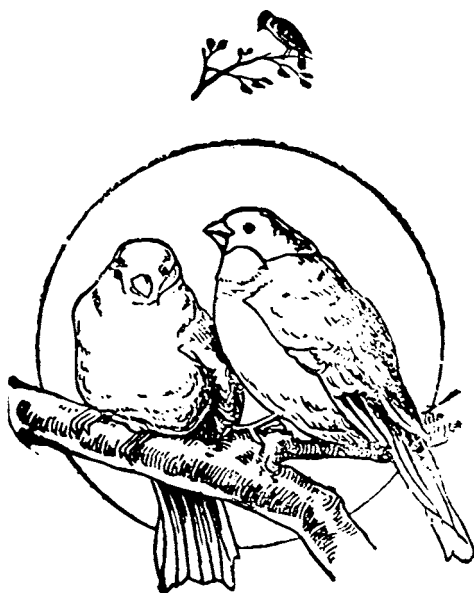
ମଧୁର ସ୍ଵରରେ ଗାଉଛୁ ବସି ।

ଆଆରେ ଆରେ ଟିକି ଚଢେଇ

ଦୁଧ ଭାତ ତୋତେ ଦେବି ଖୁଆଇ ।

ପିଇବାକୁ ଦେବି ଘଇଡ଼ ପାଣି

ନାଗରି ଆନନ୍ଦେ ତୋ ଗୀତ ଶୁଣି ।

ଆସ ଆସ ।

ମରୁଗେ

ଆସ ଆସ ପାର ଯୋଡ଼କ

ଖାଇବାକୁ ଦେବି ତୁମକୁ

ପିଇବାକୁ ଦେବି ତୁମକୁ

ଖୋଇବାକୁ ଦେବି ତୁମକୁ

ମୋ ପିଣ୍ଡାରେ ବସ,

ନଡ଼ିଆର ରସ ।

ମହାନଦୀ ପାଣି,

ସୁନା ଖଟ ଆଣି ।

ଗୁରୁଦିନ ।

ମରୁ

ଯେଉଁ ଦିନ ଆଜୁ ଉଅଁ ଇ ସ୍ମରୁଯ,

ପୂରୁବଟି ସେହି ଜାଣ ।

ତାଙ୍କ ଆଦେ ମୁହଁ କର ଠିଆ ହେଲେ,

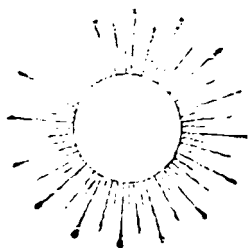
ପଛ ହୋଇବ ପଶ୍ଚିମ ।

ବାମପଟ ତୁମ ଉତ୍ତର ହୋଇବ,

ଡାହାଣ ହେବ ଦକ୍ଷିଣ ।

ଯେଉଁ ଦିନ ଆଜୁ ଉଅଁ ଇ ସ୍ମରୁଯ,

ପୂରୁବଟି ସେହି ଜାଣ ।

ହାତୀ ନେ ଘୋଡ଼ା ନେ

* ଶ୍ରୀ ସମବୃଷ୍ଟ ନନ୍ଦ

ହାତୀ ନେ, ଘୋଡ଼ା ନେ, ମୋ ପେଁ କାଳୀ ବଜେଇ ଦେ,
ହୀରା ନେ, ମୋତି ନେ, ମୋ କଣ୍ଢେଇଟି ସଜେଇ ଦେ । ହାତୀ ନେ...
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଥାଳୀ ନେ, ମାଣିକର ମାଳି ନେ,

ମୋ ଗୁଡ଼ିଟିକୁ ଉଡ଼େଇ ଦେ,
ମୋ ଛବି ବହି ପଢ଼େଇ ଦେ । ହାତୀ ନେ...

କାମା ନେ, ଘୋଡ଼ା ନେ, କର ପାଟ ଛତା ନେ,
ମୋ ବରକୋଳି ଝଡ଼େଇ ଦେ,
ମୋ ଖେଳଘର ଗଢ଼େଇ ଦେ । ହାତୀ ନେ...

ଶାରୀ ନେ, ଶୁଆ ନେ, ଧଳାଘାଲୁ ଛୁଆ ନେ,
ମୋ ଚକଟିକୁ ବୁଲେଇ ଦେ,
ମୋ ବେଲୁନକୁ ଫୁଲେଇ ଦେ । ହାତୀ ନେ...

ଶୀରୀ ପୁରୀ ଖଜା ନେ, ବଡ଼ ମାଛ ଭଜା ନେ,
ମୋ ଦୋଳିଟିକୁ ହଲେଇ ଦେ,
ମୋ ସାଇକେଲ ଚଲେଇ ଦେ । ହାତୀ ନେ...

ଏକତ ମୋର ମଥା

ମାଗଣ

ଏଇ ତ ମୋର ମଥା, ଖରା ବରଷା ଦାଉ ସହେରେ
ଧରଇ ଯେବେ ଛତା । (ମୁଁ) ଧରଇ ଯେବେ ଛତା... (୧)
ଏଇତ ମୋର ଆଖି, ଖୋଲିଲେ ଆଖି ଦେଖେ ମୁଁ ସବୁ,
ରହେନା କିଛି ବାକି । (ମୋର) ରହେନା କିଛି ବାକି (୨)
ଏଇତ ମୋର ନାକ, ଯିବା ଆସିବା କରେ ପବନ
ଏଇଠି ଜୀବନ ଯାକ । (ମୋର) ଏଇଠି... । ୩ ।
ଏଇତ ମୋର ପାଟି, ଯାହା ମୁଁ ଖାଏ ଚୋରାଏ ଦାନ୍ତ
ଦିଅଇ ସବୁ ବାଟି ... । ୪ ।
କାନ ଦିଓଟି ପୁଣି, ପତର ଟିଏ ପଡ଼ିଲେ ତଳେ
ପାରଇ ମୁହଁ ଶୁଣି ... । ୫ ।
ଏଇତ ମୋର ହାତ, ବାଁ ହାତରେ ଉଡ଼ାଏ ମାଛ
ଡାହାଣେ ଖାଏ ଭାତ ... । ୬ ।
ଏଇତ ମୋର ବାହା, ଦେହକୁ ମୋର ଦିଅଇ ବଳ
ସବୁ କାମକୁ ଯାହା (ମୋର) ସବୁ କାମକୁ ... । ୭ ।
ଏଇତ ମୋର ଗୁଡ଼ି, ବମକି ପଡେ ନାହିଁ ମୁଁ କେବେ
ଆସୁ ପଛକେ ହାତୀ ... । ୮ ।
ଏଇତ ମୋର ପେଟ, ଯାହା ମୁଁ ଖାଏ, ଯାହା ମୁଁ ପିଏ
ସବୁ ଏଇଠି ଭେଟ (ମୋର) ସବୁ ଏଇଠି ... । ୯ ।
ପାଦ ଦୁଇଟି ଏଇ, ଦୁଇଥାଁ ସାରା ଚାଲଇ ମୁହଁ
ପାଦରେ ଭରା ଦେଇ । ୧୦ ।

କୁନ ମୁନ

* ❀ ଇନ୍ଦ୍ରଭୂଷଣ ମିଶ୍ର

ଥରେ କୁନ ମୁନ ରେଷେଇ ଘରେ, କଅଣ କଲେ ?
କାଟିଲେ ପରବା ଚକ୍ ଚକ୍
ବାଟିଲେ ମସଲ, ମସ୍ ମାସ୍ ମସ୍ ମାସ୍ ।
ତିଅଣ ରାନ୍ଧିଲେ ବଡ଼ ବଢ଼ିଆ, ବଡ଼ ବଢ଼ିଆ,
ପକାଇଲେ ଡହିଁ ଖଣ୍ଡ ନଡ଼ିଆ,
ପକାଇଲେ ଡହିଁ ଖଣ୍ଡ ନଡ଼ିଆ ।
ବାପା ମା କହିଲେ ସାବାସ୍ କୁନ ସାବାସ୍ ମୁନ,
ହେଲେ, ତିଅଣ କାହିଁକି ଲୁଗିଲି ଲୁଗି ?
ତିଅଣ କାହିଁ ଲୁଗିଲି ଲୁଗି ?
କୁନ ମୁନ ଦୁହେଁ ବୁଝାଁ ବୁଝାଁ ହେଲେ
ପୋଡ଼ିଲେ ମୁଣ୍ଡ ପୋଡ଼ିଲେ ମୁଣ୍ଡ ।
କହିଦେଲା କୁନ ଫିଟାଇ ଭୁଣ୍ଡ ।
କହିଲା ସେ ଦୁହେଁ, ବାଦ ବୁଦ୍ଧିଆରେ,
ଗୁଡ଼ି ଦେଲେ ଲୁଣ ଗୁଣ୍ଡ,
ଦେଲେ ଗୁଡ଼ି ଲୁଣ ଗୁଣ୍ଡ ।
ବାପା ମାଆ ଦୁହେଁ ହୋଇଲେ ଖୁସି ଦେଲେ ସେ ହସି
କହିଲେ ସାବାସ୍ ତୁମର ଗୁଣ,
ଲୁଣିଆ ପକ୍ଷକେ ହେଉ ତିଅଣ ।
କୁନ ମୁନ ଦୁହେଁ ହେଲେ ଆନନ୍ଦ, ଆନନ୍ଦ ହେଲେ
ତାଳି ମାରି ମାରି କେତେ ନାଚିଲେ
ତାଳି ମାରି ମାରି କେତେ ନାଚିଲେ ।
(ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ପିଲାମାନେ ଅଭିନୟ କରିବେ)

କୁନା ମୁନା

ଶ୍ରୀ କନ୍ୟା ଦୁଷଣ ମିତ୍ର

ଥରେ କୁନା ମୁନା, ପାଞ୍ଚିଲେ ମନେ, କରିବେ କାମ,
ସାବାସ୍ କହିବେ, ବାପା ଆଉ ମା, ରହିବ ନାମ ।

ଦଉଡ଼ି ବାଲୁଟି ଧରି ହାତରେ, କୁଅକୁ ଗଲେ,
ପାଣି କାଢିଲେ, ପାଣି କାଢିଲେ,
କାଢିଲେ ପାଣି, ପାଣି କାଢିଲେ ।

ବୋହୂଲ୍ ସେ ପାଣି ଶେଷେଇ ଘରେ, ଗାଧୁଆ ଘରେ
ରଖିଲେ ଯେ ପାଣି, ପାଣି କୁଣ୍ଡରେ,
ରଖିଲେ ଯେ ପାଣି, ପାଣି କୁଣ୍ଡରେ

ଘର ଗୋଟାଯାକ ହସିଲ୍ ପାଣି, ଓଢା ହେଲ୍ ଚୁରିଆଡ଼
ବାପା ମାଆ ଯେବେ ଆସିଲେ ଘର
ଖସିଗଲ୍ ତାଙ୍କ ଦିହୁଙ୍କ ଗୋଡ଼,
ପଡ଼ିଗଲେ ତଳେ, ଘିଡ଼ି ଘାଡ଼ ।

କହିଲେ ରେ କୁନା ମୁନା, ଭଲ କାମଟିଏ କଲି ସିନା
କାଲିଠାରୁ ଏଇ, କୁଅର ଘାଣି,
ଫୁଲଗଛେ ତୁମେ, ଦବରେ ଆଣି,
ପନ ପରିବାରେ ଦବରେ ଆଣି,

କୁନା ମୁନା ଦହେଁ, କଲେ ବଗିଚା, ଢାଳିଲେ ପାଣି,
ହସିଲ୍ ବଗିଚା, ଫୁଲ ଆଉ ଫଳ,
ନାଚିଲେ ସେ ଦୁହେଁ, ତା ଧନା ଧନ,
ନାଚିଲେ ସେ ଦୁହେଁ ତା ଧନା ଧନ ।

(ଶିଶୁମନ୍ତୀ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଅନୁକରଣ କରିବେ)

ବାପା ଆଣିଥିଲେ

* ଭବ୍ୟର ମହାନ୍ତି

ବାପା ଆଣିଥିଲେ ଭାବୁର କାଆଁଳ
ମାଆ ଆଣିଥିଲେ ରୋହୁ,
ପୋଖରୀ ଭିତରେ ବୁଡ଼ା ଶେଉଳଟା
ସବୁଜକ ଦେଲୁ ଖାଇ ।

ଆମ କାଳିଗାଈ ଡଉଲି ଡଉଲି
ଖାଏ ନିତି ଦୁବ ଘାସ ।
ବରଥଠା ପରି ବହଳ ଶୀର,
କିଏ ସେ ଖାଇବ ଆସ ।

ପାଣିରେ ପାଣି,
କେତେ ରୂପ ତୋର
ପାରିଛୁ କାଣି,
ପୋଖରୀରେ ଥାଉ କୂଅରେ ଥାଉ,
କୁଲୁ କୁଲୁ ହୋଇ ନଈରେ ବହୁ ।
ବହୁ ବହୁ ଯାଇ ସାଗରେ ମିଶୁ,
ଲୁଣିଆ ଲଗୁଡୁ ନେଳିଆ ଦିଶୁ ।

(୩୩)

ବରଷା କହେ

* ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ

ବରଷା କହେ ମାଟିରେ !	ତୁ ବତୁର ବତୁର ଯା
ମାଟି କହେ ଗଜାରେ !	ତୁ ଉତୁର ଉତୁର ଯା ।
ଗଜା କହେ ପତ୍ତରେ !	ତୁ ପତୁର ପତୁର ଯା,
ପତ୍ତ କହେ, ଗଛରେ !	ତୁ ଉଠି ଉଠି ଯା ।
ଗଛ କହେ, ଫୁଲରେ !	ତୁ ଫୁଟି ଫୁଟି ଯା,
ଫୁଲ କହେ ଫଳରେ !	ତୁ କଷି ଧରି ଯା ।
ମା କହେ ଫଳରେ !	ତୁ ବଢି ବଢି ଯା ।
ବଢିଲେ ତୁ ଖାଇବେ ପିଲେ,	କରି ଏଡେ ଆଁ ।

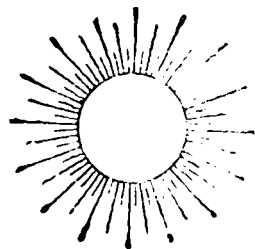

ପାହୁଲ ରାତି

* ଶ୍ରୀ ବାଳ ମୁକୁନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ

ସକାଳ ହେଲୁ ଯେବେ
ରବିଲେ କାକ ପିକ
ସୂରୁଯ ପୂର୍ବ ଦିଗୁ
ଦିଶିଲୁ ସପା ଘର
ନାନା ରଙ୍ଗର ଫୁଲ
ଭାଁର ପ୍ରକାପଡ଼ି
ଦେଉଳେ ବାଜେ ଶଙ୍ଖ
ଧୋଇବା ଦାନ୍ତ ମୁହଁ
ଦେବେ ମାଆ ଯାହା
ଇସ୍କୁଲ ଯିବା ମନ

ପାହୁଲ ରାତି,
କଜଳ ପାଡ଼ି ।
ଆସିଲେ ଉଇଁ,
ପଡ଼ିଆ ଭୁଇଁ ।
ଯାଇଛି ଫୁଟି,
ଗଲେଣି ଯୁଟି ।
କାହାଳୀ ଘଣ୍ଟି,
ଶେଯରୁ ଉଠି ।
ତା' ଖାଇବା ବସି,
କରିବା ଖୁସି ।

ଥୁଲ୍ ଏକ ଠେକୁଆ

* (ସଂସ୍କୃତ)

ଥୁଲ୍ ଏକ ଠେକୁଆ,
ନାମ ତାର ଭକୁଆ । ୧ ।
ଦେହ ତା'ର ଗରମ,
• ତୁଳା ପରି ନରମ । ୨ ।
• ବଗଠାରୁ ଧୋବଲ୍,
ବୁଲୁଥୁଲ୍ ଏକଲ୍ । ୩ ।
କେଳା ବଡ଼ କଂସେଇ,
ଫାସ ଦେଲ୍ ବସେଇ । ୪ ।
ଧରି ନେଲ୍ ଘରକୁ,
ଦେଲ୍ ଝିଅ ସରକୁ । ୫ ।
କହେ ଆକୁ ବନାଇ,
କର ଲଙ୍କା ଅଣାଇ । ୬ ।

ଗୋଲି ଲୁଣ ହଳହାଁ,
ତୁଣି କର ଜଳଦି । ୭ ।
ସର ମନ ତୁଟିଲ୍,
ଆଖି ଲୁହ ଛୁଟିଲ୍ । ୮ ।
ହାତେ ନେଲ୍ ଉଠାଇ,
ମୁଣିଟିକୁ ଫିଟାଇ । ୯ ।
ଛୁଡ଼ି ଦେଲ୍ ପଦାରେ,
- ବାଡ଼ି କଥା ବୁଢ଼ାରେ । ୧୦ ।
ଠେକୁଆ ଦେଲ୍ ଚଲ୍,
କେଳା ଝିଅଟି ଉଲ୍ । ୧୧ ।

ଟିକି ବଗିଚା

* ସୁଷମା ଦାଶ

କେତେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶଇ
ମନେ ହୁଏ ପଡ଼ିଅଛି
କେତେ ଜାତି ଗୁରୁ ଆଣି
ପାଣି ଦେଇ ତାର ମୂଲେ,
ନାନା ଜାତି ଫୁଲ ପଲେ
ଗଛ ଦେଖି ମନ ମୋର

ମୋର ଟିକି ବଗିଚା,
ତଳେ ଫୁଲ ଗାଲିଚା ।
ବଗିଚାରେ ପୋତିଛି,
କେତେ ଯତ୍ନ ନେଇଛି ।
ବଗିଚା ମୋ ପରିଛି ।
ଆନନ୍ଦରେ ନାଚୁଛି ।

(୩୫)

ବୁନେ ଗାଦିଛ

* ସାହିତ୍ୟ-ଟୁନାଦାସ

ତୁମେ ଗଢ଼ିଛ ଏ ଟିକି ଚଢ଼େଇଟି
 ଟିକି ଗଛ ଭାଳେ ବସେ,
 ତୁମେ ଗଢ଼ିଛ ଏ ଆକାଶ ରାଇଜ
 ଯହିଁ ଜହ୍ନ ମାମୁଁ ହସେ ।
 ତୁମେ ଶିଖାଇଛ ଟିକି ବାନ୍ଧୁରୀକି
 ପୁକୁରୁ ପୁକୁରୁ ଚାଲି,
 ତୁମେ ପୁଷାଇଛ ରଙ୍ଗଣୀ ଲତାରେ
 ଟିକି ଟିକି ପୂଲ ନାଲି ।
 ଟିକି ଶିଶୁ ମୁହିଁ - ନ କାଶେ କେ ତୁମେ !
 କେଉଁଠି ବା ତୁମେ ରୁହ
 ଟିକି ମନେ ମୋର ପ୍ରାୟ ସାହସ
 ଦୂର ହେଉ ମିଛ ଭୟ ।

ସାଧବ ବୋହୂ

* ଟିକି ଦାଦ

ସାଧବ ବୋହୂ ଲେ ସାଧବ ବୋହୂ,
ନାଲି ପାଟ ପିନ୍ଧି କୁଆଡ଼େ ଯାଉ ।
ନାଲି ଗୁଲୁ ଗୁଲୁ ଦେହଟି ତୋର, କେନ୍ଦ୍ର ସୁନ୍ଦର ।
କେଣେ ଯାଉ ପଦେ କଥା ନ କହୁ,
ନାଲି ଗୁଲୁ ଗୁଲୁ ସାଧବ ବୋହୂ । (୧)
ସାଧବ ବୋହୂ ଲେ ସାଧବ ବୋହୂ,
ବରଷା କାଳରେ ବାହାରି ଥାଉ ।
ଖରାଦିନେ ଭୁଲି କୁଆଡ଼େ ଯାଉ,
ସାଧବ ବୋହୂ ଲେ ସାଧବ ବୋହୂ । (୨)

ବିଲେଇ ନାନୀ

* ଅନୁପଦ-ଗୀତ।

ଛେଲି—ବିଲେଇ ନାନୀ ବିଲେଇ ନାନା କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲୁ ?

ସାଙ୍ଗ ନାହିଁ ସାଥୀ ନାହିଁ ମତେ ଏକା କଲୁ ।

ବିଲେଇ-ଯାଇଥିଲି ପରା ରାଜା ନଅର,

ସେଇଟା ପରା ରାଜାଙ୍କ ଘର ।

ଛେଲି — ବିଲେଇ ନାନା ବିଲେଇ ନାନୀ କ'ଣ ସେଠି କଲୁ !

ଆଖି ବୁଜି, ଲୁଚି ଲୁଚି କୁଆଡ଼େ ପୁଣି ଗଲୁ ?

ବିଲେଇ-ଯାଇଥିଲି ରାଣୀଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ କରବାକୁ ଦେଖା,

ବସିଥିଲୁ ପଲଙ୍କ ତଳେ ମୁଷାଟିଏ ଏକା,

ଦେଖି ସେ ମତେ ରାଣୀଙ୍କ ପାଖେ ଭୟରେ ଗଲୁଥର,

ପାଟି ନାହିଁ ତୁଣ୍ଡ ନାହିଁ

ରହିଗଲା ସେ ମାଟି କଣ୍ଢେଇ ପରି ।

ଭଲୁ ମାଉସୀ

* ଦେବସନ ସାମନ୍ତରାୟ

ବାଲ ରାମ୍ପୁଅଛୁ ଭଲୁ ମାଉସୀ ଯିବ ପାନଥାଟେ ଧରି,

କାଳିଆ ମୁହଁରେ ଧୋବ ପାଉଁଜର ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛି ଭାରି ।

ରବନ ବାନ୍ଧିଛି ମୁଣ୍ଡେ,

ଘୁଙ୍ଗୁର ପିନ୍ଧି ନାଚି ନାଚିକା ଚାଲି ଯାଉଛି ଦାଣ୍ଡେ ।

ଦୁଇ ଦିନ ହେଲା ବାଘକୁ କର,

ଘୋଡ଼େଇ ହୋଇଛି ସରୁ ଚଢ଼ର,

ଠେକୁଆ ଆଉଁସି ବାଘର ପିଠି,

ମିଆଇ ଦେଉଛି ଓଷଦ ବାଟି ।

ଧାଇଁ ଆସିଲା ପାତ ମାଙ୍କଡ଼ ମୁଣ୍ଡରେ ଟୋପି ଦେଇ,

ଠେକୁଆ ପିଠିରେ ନାଉ ହୋଇ ସେ ହାଟକୁ ଯିବା ପାଇଁ ।

ବଙ୍କାଲି ବାଡ଼ି ଧରି,

ବାଟ ଚାଲିଛି ଠେକୁଆ ଭାଇ ପାତକୁ ନାଉ କରି ।

ଏଇଟି ଆମ ଫୁଲ ବଗିଚା ଶ୍ରୀ ସ୍ୱର୍ଗତର ଦାସ

ଏଇଟି ଆମ ଫୁଲ ବଗିଚା, ସ୍ୱର୍ଗ୍ୟ ଦେବ ଉତ୍ତପ ତାକୁ,
ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ଭାରି, ଆକାଶ ଦେବ ବାୟୁ,
ଲଗାଇବି ମୁଁ ଫୁଲ ଗଛଟି, ଦେବ ମୁଁ ଜଳ ବଢିବ ଛେ,
ଅତି ଯତନ କରି, ସଥଲେ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ।
ଯତନେ ମାଟି ହାଲୁକା କରି, ଫୁଟିବ ଫୁଲ ସୁନ୍ଦର ଅତି,
ପୋତିବି ମଞ୍ଜି ତହିଁ । ଦେଖିବି ନିତି ଯାଇ ।
ତାଳିବି ପାଣି ସମୟ ଜାଣି, ତୋଳିବି ନାହିଁ ଫୁଲଟି କେବେ,
ଗଜା ହୋଇବା ପାଇଁ । (ଖାଲ) ଆସିବି ନିତି ଚାହିଁ ।

ଥୁଲ୍ ଏକ ଫଳେଇ

✽ ଶ୍ରୀ ଭଗବତ ପ୍ରସାଦ ଲେଙ୍କା

ଥୁଲ୍ ଏକ ଫଳେଇ,
ନାମ ତା'ର ଦୁଲେଇ ।
ବୁଲି ପାଖେ ବସି ଥାଏ,
ନିଶି ତା'ର ଫୁଲେଇ ।
ଟୁନା କହେ ଓଲେଇ ଦୁଲେଇ ମୋ ଗେହେଇ,
ମାଛ ଭାତ ଖାଏ ସିଏ ଶୁଏ ପେଟ ଫୁଲେଇ ।
ଦିନୁ ଦିନ ଦୁଲେଇ ହେଲୁ ବଡ଼ ଓଲେଇ ।
ମାଛ ଭଜା ଖାଇଲୁ ସେ ଲୁଚି ଲୁଚି ହଲେଇ ।
ଦିନେ ରଘୁ ପଲେଇ ଧରି ମାଛ ଗଡେଇ,
ଭଜାକରି ରଖିଥିଲୁ ଶିକାରେ ତା ଝୁଲେଇ ।
ଦୁଲେଇ ତ ଓଲେଇ ସବୁ ଦେଲୁ ଚଲେଇ,
ମାଛ ଖାଇ ଗୋଇଗଲୁ ପେଟ ତାର ଫୁଲେଇ ।

(୩୮)

ଆସରେ ପିଲେ ମାରିବା ତାଳି

* ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରଭୂଷଣ ମିଶ୍ର

(ଶିକ୍ଷୟନୀ କହିବେ ପିଲେ ତାଳି ମାରିବେ । ପରେ ପିଲାଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ କହିବ, ସମସ୍ତେ ତାଳି ମାରିବେ)
(ଶିକ୍ଷୟନୀ କହିବେ ପିଲେ ୨ଟି ତାଳି ମାରିବେ)

ପାଣିରେ ବୁଡ଼ ।	* *
ଗଛରେ ଚଢ଼ ।	* *
ଆକାଶେ ଉଡ଼ ।	* *
ସଥଳ ଉଠ ।	* *
ମୁହଁଟି ଧୁଅ ।	* *
ଦାନ୍ତକୁ ଘଷ ।	* *
ଅଳପ ହସ ।	* *
ଟିକିଏ ଖାଅ ।	* *
ଗୀତଟି ଗାଅ ।	* *
ଫତରେ ପାଠ ।	* *
ତେବେଯେ ହେବ ।	* *
ଅସଲ ଚୁଟ ।	* *

(ସେହିପରି ତାଳି ବଦଳରେ ପିଲାମାନେ ଟୁଙ୍ଗ, ଟୁଙ୍ଗା, କହିବେ ।)

ଶିକ୍ଷୟନୀ କହିବେ ପିଲେ ୩ଟି ତାଳି ମାରିବେ ।

ଜାଣିବ ମୁଁ କିଏ ?	* * *
ତୁମର ପାଖେ ଥାଏ ।	* * *
କରେ ଟିକ୍ ଟିକ୍ ।	* * *
ସମୟ କହେ ଠିକ୍ ।	* * *
ଆସିଲା ବଡ଼ ଚଢ଼େଇ ।	* * *
ବସିଲା ଡେଣା ମେଲାଇ ।	* * *
ଧାଇଲା ମାଛ କେତେ ।	* * *
ଖାଇଲା ନାହିଁ ଗୋଟେ ।	* * *

ଶିଶୁମୁଖୀ କହିବେ, ପିଲେ ୩ଟି ତାଳ ମାରିବେ ।

କିଏ ରେ ତୁମେ ଭାଇ ? * * *

ଗୋଟିଏ ଟିକି ଚଢ଼େଇ । * * *

ଖାଅ ତୁମେ କିଏ । * * *

କଅଁଳିଆ ଘାସ । * * *

କଅଣ ତୁମେ କର ? * * *

ଉଡେ ମୁଁ ଆକାଶରେ । * * *

କମିତି ତୁମେ ଉଡ଼ ? * * *

ଫଡ଼ର ଫଡ଼ର ଫଡ଼ । * * *

ଫୁର୍‌ ଫୁର୍‌ ଫୁର୍‌ । * * *

ସେହିପରି ତାଳ ବଦଳରେ ପିଲମାନେ ମ୍ୟାଉଁ ମ୍ୟାଉଁ ମ୍ୟାଉଁ କହିବେ

ଶିଶୁମୁଖୀ କହିବେ, ପିଲେ ୪ଟି ତାଳ ମାରିବେ

କହି ଫୁଲ ଠୋ ଠା । * * * *

କାକୁଡ଼ି ଫୁଲ ଠୋ ଠା । * * * *

ଗୁଣ୍ଡୁଚ ମୁଁଷା କହି ଯାଇଛି । * * * *

ଗୁଉଳ ମୁଠେ ଥୋଇ ଥା । * * * *

ଇଟିକିଲି ମିଟିକିଲି ଫୁଟିଗଲା କାଢ଼ିଚ * * * *

ତୁମର ଆମର ନାଲି ପଢ଼ିଚ । * * * *

ନାଲି ପେଁ ପେଁ ବାଜଇ ହୀର । * * * *

ଗୋଟିକ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଚରା । * * * *

(ସେହି ପରି ତାଳ ମାରି ପିଲମାନେ ଡିଙ୍ଗ୍ ଡିଙ୍ଗ୍ ଡିଙ୍ଗ୍ ଡିଙ୍ଗ୍ କହିବେ)

ଆମ ଉତ୍କଳର ମାଟି

ଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦ୍ରଭୂଷଣ ମିଶ୍ର

ଆମ ଉତ୍କଳର ମାଟି

ଟିକି ଟିକି ଘର ତାର ଛୋଟ ଛୋଟ ଗାଁଟି ।
(ଯତନରେ ଘରେ ଘରେ ଦବାରେ ଚିତାଝୋଟି)

ଆହା ଯତନରେ

ଆମେ ଦାଣ୍ଡବାଡ଼ି ରଖିବା ନିରୁମଳ

ମଇଳା ପାଣି ବରଷା ପାଣି ଚାଲିବ ଖଲ ଖଲ

ହାଃ ହାଇ, ଚାଲିବ ଖଲ ଖଲ

ହାଃ-ହାଇ, ଚାଲିବ ଖଲ ଖଲ ।

ଆମେ, ଗାଁ ପୋଖରୀ ରସ୍ତାଘାଟ ରଖିବା ପରିଷ୍କାର

ଏଇ ମାଟିକି କରିବା ସୁନା କୋଦାଳ ହାତେ ଖାଟି

ଆମେ କୋଦାଳ ହାତେ ଖାଟି,

ଆମେ କୋଦାଳ ହାତେ ଖାଟି ।

ଆମ ଉତ୍କଳର ମାଟି

(ବ୍ରତାବୁଦ୍ଧ ଗୀତର ଅନୁସରଣରେ)

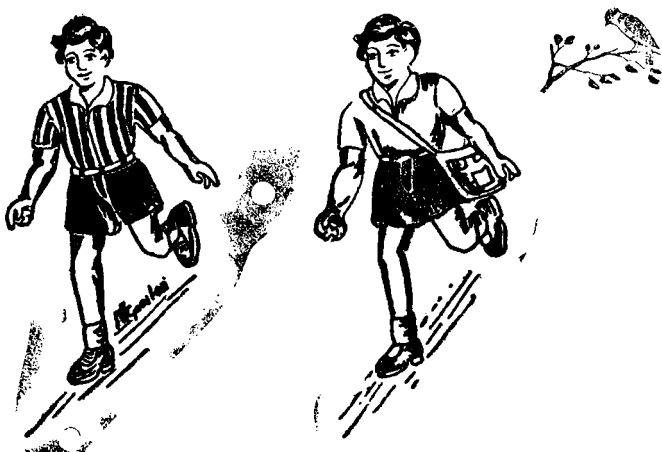

ବାଳକ ଓ ଚଢ଼େଇ

ସଂସ୍କୃତ-ଇନ୍ଦୁଭୂଷଣ ମିଶ୍ର

ବାଳକ : କି ସୁନ୍ଦର ଅଟୁ ଆରେ ପକ୍ଷୀ ତୋତେ ବାଧୁବ ଖରା ବରଷା,
ଘୋର ଜାଡ଼ ଯେବେ ମାଡ଼ି ଆସିବରେ ଭଲ ଲାଗିବ କି ବସା ?
ରଖିଅଛୁ ସୁନା ପିଞ୍ଜରଟିଏ ରେ ଆନନ୍ଦରେ ରହୁ ତହିଁ,
ନ ଖାଇ ନ ପିଇ ଖରା ବରଷାରେ ବୁଲୁଅଛୁ କାହିଁ ପାଇଁ ?
ଖାଇବାକୁ ଦେବ ଦୁଧଭାତ ତୋତେ ପିଇବାକୁ ଦେବି ଜଳ ।
ପାଚିଲା କଦଳୀ, ଆମ୍ବ, ଡାଳମ୍ବରେ । ଯେ ଋତୁରେ ଯେଉଁ ଫଳ ।

ଚଢ଼େଇ : ଲେଡାନାହିଁ ମୋର ଦୁଧ ଅବା ଭାତ ଝରଣାରେ ଅଛି ଜଳ ।
ବାଡ଼ି ବଗିଚାରେ ମିଳଇକି ସେତେ ବନେ ମିଳେ ଯେତେ ଫଳ ।
ଗଛରେ ଯେ ବସା ତହିଁ ବଡ଼ ସୁଖ ପିଞ୍ଜରରେ କଲବଳ,
ଆକାଶ ଗୋଟାକ ଉଡ଼ି ବୁଲୁଅନ୍ତୁ ଥିଲେ ତେଣା ଦୁଇ ଭୋର ।
ତୁ ଏତେ ଭାବୁଛୁ ମୋ ପାଇଁରେ ପିଲା କହୁ ଧନ୍ୟବାଦ ତୋତେ,
ତୋତେ ଯେ ରଖିଛୁ ମହା ଆନନ୍ଦରେ ସେହିତ ରଖିଛୁ ମୋତେ ।

ଲଗିକ ମେଳା

* ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରଭୂଷଣ ମିଶ୍ର

ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଟିକି ଘରଟି,
ତା ଭିତରେ ଥିଲା ପିଲଟି ଟିକି ।
ନାଁ ହେଲା ତାର କାପଲ୍ ଯାନ,
ପକ୍ଷୀମାନେ ତାକୁ ଥିଲେ ତ ଜାଣି ।
ମହୁଲ ଚନ୍ଦ୍ର ତାଳରେ ବସି,
ଶୁଆ ନାନା କହେ ଅଳପ ହସି ।
“କାପଲ୍ ଭାଇରେ କାପଲ୍ ଭାଇ,
ଠେକୁଆ ସାଙ୍ଗରେ ନ ହୋଇ ବାଇ,
ପାହାଡ଼ ଜଙ୍ଗଲ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ,
ଇସ୍କୁଲ ଘର ହେଲାଣି ଖୋଲା ।
ଟିକି ଟିକି ପାଦ ତଳକୁ ପକାଇ,
ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲି ନହୋଇ ଅକ୍‌କା ।
ସବୁ ପାହାଡ଼ରୁ ଆସିବେ ପିଲା,
ଇସ୍କୁଲ ଘରେ ଲାଗିବ ମେଳା ।

ଧନ୍ୟା ଗୀତ

* ସୁପ୍ରଭା ମହାନ୍ତି

ମାମୁଁ ଘରେ ଗୋଠେ ଚାଉ,
ରାତି ପାହୁଲେ ଗୋଟେ ନାହିଁ । (ଭାବ)

ଟିକି ଚଢ଼େଇ,
ଟିକିଏ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି ମରଇ । (ଲୁଣ)

ସରଗୁ ପଡ଼ିଲା ଟୋକାଟିଏ,
ତା' ମୁଣ୍ଡରେ ଠେକାଟିଏ । (ତାଳ)

ପବନ ତାହାର ଆହାର,
ଖାଏ ଗୋଇଠା ପାହାର ।

(ଫୁଟୁବଲ)

ଢିଙ୍କି ପଡ଼ିଛି ପଣେ,
ଶୁଖେଇ ଦିଏ ଜଣେ ।

(ପାଟି)

ଯାଇଥିଲି ଉତ୍ତର,
ଦେଖି ଆଇଲି ଫଳ ଉପରେ ପଡ଼ର ।

(ସପୁରୀ)

ହାତ-ଅଛି ଗୋଡ଼ ନାହିଁ, ନାହିଁ ତାହାର ମଥା,
ମଣିଷକୁ ଗିଳି ଦେଉଛି କେତେ ବଢ଼ିଆ କଥା । (କାମା)

ଟିକି ବାଛୁରୀ ବେକରେ ପଦା,
ଟିକି ଦାନ୍ତରେ କାମୁଡ଼େ ଲୁଗା ।

(ଛୁଆ)

ଯାଇଥିଲି ଓଳକଣା

ଗୋଟିଏ ଗଛରେ ଦେଖି ଆସିଲି

କପା, କଦଳୀ, ବଡ଼ଚଣା । (ଶିମିଳି)

କେତେ କେଲେ ପିଏ କଳା ପାଣି ମୁହଁ,

କେତେ ବେଲେ ପିଏ ନାଲି,

ପେଟ ଖାଲି ହେଲେ ମୁହଁ ଶୁଖିଯାଏ,

ଆଉ ନ ପାରଇ ଚାଲି ।

(ଝର କଲମ)

ଅଇଲୁ ବଡ଼ ଚଢ଼େଇ,

ବସିଲୁ ତେଣା ମେଲୁଇ,

ଧଇଲୁ ମାଛ ଖାଇଲୁ ନାହିଁ ।

(ଜାଲ)

ଗଛ-ଲହକା ପତର ବଙ୍କା,

ତା' ଫଳ ବିକାଏ ମୁଠାଏ ଟଙ୍କା ।

(ଧାନଗଛ)